NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3450 | MỖI SỐ : 0$04 | NGÀY THỨ BẢY 29 SEPTEMBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
● Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-DUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 9527

Khổng-giáo ở Trung-quốc ngày nay

VI

Nhưng đó chỉ là cái ý-kiến riêng của số ít người nông nỗi đó thôi, chớ không phải là cái ý-kiến chung của toàn số người trong nước, nghĩ như việc muốn bãi lễ quốc-tế mới rồi, các yếu nhân các tỉnh gửi công điện về phản đối rất nhiều, và chính-phủ cũng chiều theo ý-kiến của công chúng mà việc quốc-tế đức Khổng-tử lại tuân theo như xưa, thì đủ biết rằng cái lẽ phải ở giời đất, người có trí lự thâm trầm đều nghĩ đến như thế cả. Nói tóm lại, ở Trung-quốc mấy nghìn năm nay, vẫn là một nước hùng trưởng ở cõi Á đông, thế mà gặp lúc bốn bề giao-thông, lại phải đứng vào cái địa-vị bán khai, không thoát khỏi vòng liệt bại, những người phẫn kích vì nóng nảy quá, không kịp suy xét cho kỹ càng, muốn phá hoại hết cái nền nếp cũ của xã-hội đi, lại gặp buổi tư-tưởng tự do ngôn luận tự do, mới nhiều người xướng ra những lời bài kích Khổng-giáo như thế. Nhưng mà cái công dụng của Khổng-giáo ở Trung-quốc, thật là to, thật là sâu, người hơi có trí-thức mà chịu để lòng suy xét, thì đều công nhận như thế cả. Vậy thì thời thế dẫu có biến thiên, học thuật dẫu có thay đổi, mà nho giáo cũng vẫn được lòng người chiêm ngưỡng tôn sùng, cũng vẫn như mặt giời giữa giời, dẫu có bị chút mây mù, nhưng cũng lòe được cái bóng sáng, ấy cái hiện tượng của Khổng-giáo ở Trung-quốc bây giờ như thế đó.

Nước Nam ta từ khi có nước, đến nay đã mấy nghìn năm, trong cái thời-kỳ lâu dài ấy, cũng có triều vua tôn sùng Phật giáo, nhưng cả nước vẫn tôn sùng Khổng-giáo, trên triều-đình thì kỷ cương chế-độ, toàn nước theo Khổng-giáo, dưới dân gian thì lễ tục phong-hóa, toàn bởi Khổng-giáo mà gây nên. Cái công dụng của nho giáo, cùng là những cái kết quả xấu vì học-thuật sai lầm mà sinh ra, đại-khái cũng na ná như ở Trung-quốc. Vào khoảng vài mươi năm nay, văn hóa của Thái-tây tràn trải sang càng ngày càng rộng, trong nước đã có cái phong trào duy tân, người mình đã giật mình tỉnh ngộ, biết cái học thuật của mình là phù hư vô dụng, không hợp với thời-đại văn-minh, và trở ngại đến đường tiến hóa. Chính-phủ cũng tùy thời thế thuận nhân tình mà dần dần sửa đổi, bỏ lối khoa cử cũ, đem cách giáo dục phương Tây mà rèn tài mở trí cho người Nam. Hiện nay tây học ngày càng thịnh, nho học ngày càng suy, nho học đã bầu thành ra chổi cùn rế rách, không ai nhìn nhận đến nữa. Nhưng mà nho giáo dầm thấm vào lòng người đã lâu, cái chế-độ trong xã-hội cũng là lễ tục phong hóa phần nhiều bởi nho giáo mà ra. Bây giờ người Nam chán chữ nho là chán cái lối học phù hư sai lầm của người sau, chớ cái tinh thần của nho giáo, thì vẫn không bao giờ tan mất được, trong gia-đình còn giữ được trật tự, vẫn cha ra cha, con ra con, vợ ra vợ, chồng ra chồng, anh ra anh, em ra em, bè bạn còn biết tin nhau, xã-hội còn biết lấy lễ nghĩa giao tiếp với nhau, đều nhờ cái công dụng của nho giáo. Bởi vậy, người trong nước dẫu không theo học chữ nho mà cách ăn ở lối giao tiếp, cũng vẫn là tinh thần của nho giáo, đối với ông chủ nho giáo, cũng vẫn có ý quí trọng tôn sùng. Chính-phủ cũng chiều theo cái ý-kiến của nhân dân, và nương theo phong tục của xã-hội, đối với Khổng-giáo vẫn tỏ ý tôn sùng, ở giữ thành-phố Hà-nội, Văn-miếu vẫn để y nguyên, hằng năm quan tỉnh Hà-đông, vẫn chiếu theo lệ cũ đến làm lễ quốc-tế. Ở các trường học thì trong một tuần vẫn để riêng ra mấy giờ, vẫn có đặt riêng thầy dạy chữ nho, dẫu rằng khoa cử cũ đã bỏ rồi, giấy má việc quan và việc tư cũng đều không dùng chữ nho nữa, nhưng vẫn nương theo quốc-tục mà muốn bảo tồn chữ nho, không muốn cho tiêu duyệt hẳn. Nhân dân thì đua nhau theo học thuật Thái-tây, nho học không mấy người giảng đọc đến nữa, nhưng mà người thượng lưu có học thức thì biết rằng quốc hồn quốc túy mấy nghìn năm của nước Nam, toàn ở chữ nho, mà đối với Khổng-giáo, vẫn đem lòng kính trọng và để ý giảng cầu, không dám cho là trần hủ mà đem lòng rẻ rúng. Người hạ lưu ít học thức, thì dẫu không biết thế nào là Khổng-giáo mà vẫn ngày ngày nói theo trong Khổng-giáo, đối với bực tiên sư chí thánh, vẫn theo cái lương năng xúc động, mà một niềm kính trọng tôn sùng. Ấy Khổng-giáo ở xã hội Việt-nam bây giờ đại khái như thế.

Ôi! Ở thế kỷ thứ hai mươi này, là cái buổi học thuyết đã xương minh, chân lý đã phát xiển, không phải còn hẹp hòi bó buộc như xưa. Khổng-giáo có công hay là có tội với xã-hội, ở thế-giới văn-minh này, Khổng-giáo nên bài kích hay là nên tôn sùng, người có trí-thức mà lại chịu để ý suy xét cho kỹ càng, thì đều hiểu thấu cả, tưởng không cần phải bàn nói lắm làm gì.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 26 Septembre 1928

Nước Pháp

Bộ hàng không

Hội-đồng quyết nghị biểu vào số chi thu bộ hàng không tất cả các khoản chi tiêu về việc hàng không, hiện nay phân phát cho bộ chiến-tranh, bộ hải quân, và bộ thuộc-địa. Bộ hàng không sẽ đặt mua các đồ dùng, quản đốc các viên chức lục binh, hải quân theo việc hàng-không, và phải để các sở cho bộ chiến-tranh, bộ hải-quân, và bộ thuộc-địa dùng về việc dụng-binh, và để hai thứ quân hợp tác với nhau.

Nước Tchécoslovaquie

Một người Đức bị bắt

Các báo đăng tin rằng một người Đức dò xét các điều bí mật về nghề làm thủy tinh ở Bohême đã bị bắt.

Thụy-điển

Tòa nội các

Tòa nội các từ chức.

Nước Mexique

Chức giám quốc

Hai nghị-viện đã tuyển cử M. Portes Gil vào chức giám quốc tạm thời nước Mexique cho đến ngày 5 février 1930.

Nước Anh

Nghề khai mỏ thiếc

Các báo Anh có đăng [illegible].

Báo *Daily Chronicale* nói về hội *Malayan Tin Trust* tư-bản 2 triệu livres sterlings có nói: trung tâm điểm nghề thiếc ở Viễn-đông hiện đã chuyển sang Londres.

Báo *Times* có nói giá thiếc tăng lên, là vì hội các chủ mỏ thiết định tổ chức nghề thiếc làm các hội quan-trọng hơn.

Báo *Financial News* nói các chủ mỏ thiếc ở Viễn-đông, và ở Nigeria sẽ lập một hội mới. Các nơi chuyên môn có thể lựa ở Anh lấy làm lạc quan về tiền đồ của thị trường, và nói trước khi cuối năm nay các nhà chủ mỏ thiếc sẽ điều đình với nhau để giảm sự xuất sản.

Thụy-sỹ

Việc nông-phố

Hội-nghị quốc-dân ưng chuẩn một bản dự án về việc trích một số tiền 10 triệu francs, để cho các nhà nông phố vay ngắn hạn.

Tại hội Vạn-quốc

Tại hội-đồng bàn cái vấn đề thanh giảm quân bị đã nghe bản tờ trình của M. Benès, tổng-trưởng bộ ngoại-giao ở Tchécoslovaquie nói ai nấy không nên thất-vọng thái quá, và nói cái nghĩa vụ của ai nấy là phải đem cái trí hòa-bình, mà vượt qua các nỗi khó khăn, và bồi đắp cuộc hòa-bình thế-giới.

M. Carezos đại biểu nước Hung-gia-lị có nói nước Hung-gia-lị, không bàn gì cả, vì dù trong hiệp ước của hội Vạn-quốc có nói rõ ràng, mà riêng nước Hung-gia-lị vào phải chịu triệt-binh.

Bá-tước Bernstorff, đại-biểu nước Đức có nhắc lại mọi lời của M. Muller, xin đại hội-đồng quyết nghị về việc triệu tập cuộc hội nghị thứ nhất về việc thanh giảm quân bị. Bá-tước có nói nước Đức không có khí giới đạn được trừ bị, và có muốn mộ quân lính cũng phải nhiều tháng mới xong.

Phái bộ nước Đức mong rằng ban hội đồng dự bị sẽ chóng triệu tập cuộc hội nghị triệt quân bị.

M. Locker Lampson, đại-biểu nước Anh lấy làm lạ rằng người Đức vẫn giữ cái thái độ ấy.

M. Paul Boncour đọc diễn-văn, có nói kỹ mọi sự cố gắng của nước Pháp về đường triệt quân bị, giảm số tải lượng chiến thuyền, giảm số lục binh, và các khoản binh-phí.

Đại hội đồng hoan hô M. Paul Boncour, rồi đồng thanh ưng-chuẩn khoản quyết nghị, bản án văn và bản kê những các giao ước hòa giải, trọng tài, và hỗ trợ. Ngày hôm nay đại hội-đồng giải tán.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 20 Septembre 1928

Trương-học-Lương cảnh cáo Trương-tôn-Xương

Trương-học-Lương có điện cho Trương-tôn-Xương, tỏ ý cảnh cáo như sau này: Các điều đại huynh chỉ bảo, tiểu-đệ đã xét kỹ rồi, Đông-tam-tỉnh hiện còn có được hơn hai mươi vạn tinh binh không phải là không thể cùng Nam quân quyết chiến một trận, nhưng nghĩ về nỗi ngoại hoạn hiểm ác, những sự biến xảy ra ở Tế-nam và đồn Hoàng-cô, rồi là dân làng [illegible] chủ nghĩa tam dân, anh em ta nếu cử động có điều gì thất thố, không những sẽ thành là người có tội của cả nước, và lại bị nhân-dân phỉ đồ chê cười, nhân sách quan hệ, ở một lúc này, xin đại huynh nên nghĩ kỹ.

Kẻ hành thích Thẩm-định-Nhất đã bắt được

Sau khi xảy ra việc hành thích Thẩm-định-Nhất là ủy viên trung ương ở Tiêu-sơn, Chính-phủ Chiết-giang có treo cái giải thưởng một vạn đồng, để nã bắt hung thủ, thì vừa rồi đã bắt được, tên hung thủ ấy nhận ngay không hề có chối cãi, nhưng chính phủ tỉnh ấy cho cái án ấy là việc quan trọng, nên còn phải đặt ra một tòa án đặc biệt để xét xử việc ấy.

Ban-Thiền đến Phụng-thiên

Ban-thiền ở Tây-tạng hôm vừa rồi có đến Phụng-thiên, Trương-học-Lương và các yếu-nhân tiếp đãi rất trân-trọng. Ban-thiền tỏ ý xin đứng ra điều đình Mông-cổ với Trung-hoa để mưu nên cuộc hòa bình. Trương-học-Lương tỏ ý bằng lòng và đã cho đón vị Bạch-thinh-ma ở Mông-cổ đến Phụng-thiên để cùng Ban-thiền đi đến Hắc-lập-nhĩ để giao thiệp với các yếu-nhân Mông-cổ ở đó.

(Dịch báo Tàu)

HÀI ĐÀM

Bệnh quỷ có thuốc tiên

II

Ông Cả X. hết buổi làm việc là vài đầu vào đám bạc. Đã lắm phen khốn khổ vì đỏ bác mà vẫn không chừa.

Một đêm, quá say, hết nướng của nhà đến nướng của chủ. Ngồi trên chiếu bạc thừ người ra.

Sáng về nhà, vợ thấy chồng có vẻ mệt nhọc, vội vàng đi mời ông lang. Ông lang bắt mạch không thấy có bệnh. Ông cả sẽ nói với ông lang rằng mời mấy phải bệnh «kiết».

Ông lang biết thóp, khuyên ông X. nên cầy nốt cái dinh cơ của ông là bệnh «kiết» khỏi ngay.

Bà vợ đứng đấy chém mép thở dài, lẩm bẩm rằng:

Thật là anh em với Trọng-Quỳ. Vợ mất nhà, con mất cây.

Bính-khanh, Trương-thị

Bách-tử kim-đan

(百子金丹)

XXX

Muốn được thái-bình không gì bằng tiết kiệm

(Đàm-tử)

Nước và lửa là những vật thường dùng, thế mà dùng không phải đạo thì tất đến nỗi hại nhà. Bởi cớ sao? Bởi dùng không biết lựa chọn vậy. Thịt và cá là những vật thường ăn, thế mà ăn không phải đạo thì tất đến nỗi hại thân. Bởi cớ sao? Bởi dùng không có tiết độ vậy.

Ôi, lễ thường hay quá về sự xa-xỉ, nhạc thường hay quá về sự dâm-dật, khác nào như dòng nước chảy không quay lại được, nay bàn muốn bồ-cứu cái tệ ấy thì không gì bằng tiết-kiệm. Tiết-kiệm tức là cái đạo chia đều miếng ăn vậy. Miếng ăn đã đều thì mới biết nghĩ đến điều nhân nghĩa, đã biết nghĩ đến điều nhân-nghĩa thì mới bầy ra có lễ nhạc. Đã có nhân-nghĩa lễ nhạc thì dân không lòng oán; dân không lòng oán thì khắp trong bốn bể, đều không oán, tức là cái cảnh-tượng thái-bình vậy.

Sửa đức sáng, bỏ kẻ hung, tức là gốc chính trị

(Tăng-sung-tử)

Đức sáng tức là gốc việc đạo luận, có cái vạ nước lửa, cũng không khỏi là đời rối-loạn; bọn tứ-hung tức là con mọt làm hại cho sự trị-an. Nếu bọn tứ hung không trừ bỏ được thì dẫu có chim phượng-hoàng, cũng chẳng ích gì cho cho sự trị an vậy.

Xem nhà và xem thân

(Chu-tử)

Trị thiên-hạ có gốc, tức là lấy thân mình làm gốc vậy! trị thiên-hạ có phép, tức là lấy nhà mình làm phép vậy. Gốc tất phải chính, vậy giữ sao cho tâm mình được thành thực mà thôi; phép tất phải thiện, vậy giữ sao cho nhà mình được hòa thuận mà thôi. Trị nhà khó mà trị thiên hạ dễ, là bởi nhà thân mà thiên-hạ sơ vậy. Người nhà phải ly-tán, tất bởi tại bọn phụ-nhân, cho nên quẻ *khuê* đặt ở sau quẻ *gia nhân* là vì hai người con gái cùng ở với nhau một nhà, mà chưa tất tâm chí đã cùng giống nhau vậy. Vua Nghiêu sở dĩ gả hai con gái cho vua Thuấn ở Vị-nhuế mà nói rằng: «Thuấn kia có thể trụ ở nơi được chăng, nay ta hãy thử xem thế nào», xem thế thì đủ biết rằng trị thiên hạ cốt xem ở nhà, mà trị nhà cốt xem ở thân mình mà thôi vậy.

Bởi tam-vương lấy đạo trị thiên-hạ

(Hồ-tử)

Ông Hồ-ngũ-phong nói:

— Ông vua phải trọng luân-lý, là cốt để dạy bảo muôn dân vậy; lại sửa sang phong tình (cũng tức nói bờ cõi), là cốt để chính đốn muôn dân vậy. Phong-tình không định thì luân-lý khó lòng mà giữ-gìn cho được.

Vua Nghiêu dùng vua Thuấn, vua Thuấn dùng vua Vũ, vua Vũ phân biệt những chỗ ruộng đất hoặc tốt, hoặc xấu, lại lập những phép tỉnh mục hoặc nhiều hoặc ít, lại đặt ra năm bậc là công hầu bá tử nam, để chia phong cho các nước, rồi sau thiên hạ mới được trị-bình, đó là đời vua nhà Hạ sở dĩ trị thiên-hạ vậy.

Các vua đời sau tài đức chẳng hơn gì mọi người, mà nước lớn xâm chiếm nước nhỏ, kẻ mạnh hà-hiếp kẻ yếu, người khôn lừa dối người ngu, đến đời vua Kiệt dần dần [illegible] đời mà vua Thành-thang chỉnh-đốn lại; đến đời vua Trụ cũng dần dần hại-hoại mà vua Vũ-vương nhà Chu chỉnh-đốn lại. Bấy giờ thế bậc, chấn chỉnh pháp chế, để đem lại cái lề-lối cũ của vua Vũ và vua Thang, đó là đời nhà Thương và nhà Chu sở dĩ trị thiên-hạ vậy.

Kể đó thì bắt đầu biến tự nước Tề, sau loạn vì nước Lỗ, sau nữa đại hoại ở nước Tần mà nhân chính mất hết, đến đời nhà Hán và nhà Đường dẫu có thiên-hạ mà thiên-hạ không được trị-bình là tại người chứ không phải tại trời vậy. Vì sau mất thiên-hạ là tại trời chứ không phải tại người vậy.

Than ôi! Ai bảo đời sau không có những bậc tài giỏi như đời Tam-vương ru! chỉ vì bọn thế-nào không biết cái gốc vương-chính, cứ cho là đời Tam-vương trị thiên hạ không theo đạo, lại lấy nhà Vong-Tần kia làm phép mà bắt chước vậy.

Phép phong-kiến là thế nào

(Hồ-tử)

Ông Hồ-ngũ-phong nói:

— Thánh-nhân cầm quyền chính-trị thiên-hạ, phải bắt chước trời mà không dám theo ý riêng của mình, phải giữ gìn phép tắc mà không thiên tư. Lại chia đất trong thiên-hạ phong làm muôn nước để cùng các bậc hiền tài cùng trị vậy. Bởi vì biết rõ cái có thịnh suy không thường, không nên lấy ý riêng mà cân thủ được.

Kẻ nông phu trị trăm mẫu ruộng, chư hầu trị nước trăm dặm, thiên-tử trị nước nghìn dặm. Kẻ nông-phu tự lấy sức mà nuôi mình, chư-hầu được [illegible] cái đức của mình, đó là tự trời sinh ra như thế. Cho hay dùng phép phong kiến mà phong cho các nước chư-hầu, đã có thể giữ được lúc thừa bình, lại có thể giữ được lúc biến cố; còn dùng phép quận-huyện mà chia thiên-hạ thì chỉ có thể giữ được lúc thừa-bình, mà không thể giữ được ở lúc biến cố vậy.

Vua Hoàng-đế, vua Nghiêu, vua Thuấn, vua Vũ, vua Thang, vua Văn-vương và vua Vũ-vương giữ yên được thiên-hạ, không phải là vì một việc phong-kiến, nhưng phong-kiến chính là một cái phép lớn của đế-vương vậy. Vua Hoàn-công nước Tề và vua Văn-công nước Tấn sở dĩ không nên được nghiệp-vương, không phải là vì một việc, nhưng không biết phong-kiến tức là một điều lỗi thứ nhất vậy. Nhà Tần sở dĩ có hai đời mất không phải là vì một việc, nhưng tóm lại trừ phép phong-kiến, tức là một điều sai lầm lớn nhất vậy.

Bởi vậy cho nên phép phong-kiến là một cái mối lớn và một cái gốc lớn của đời đế-vương sở dĩ thuận lẽ trời, theo lòng người và lấy thiên-hạ làm của công vậy.

(Còn nữa) Nguyễn-đỗ-Mục

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		9,80
nhì,	—	8 90
ba,	—	7 90
Thóc hạng nhất,		5 70
Bắp ngô		5 60

Giá bạc.— Kể từ ngày 28 Septembre 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 25.

Thời giá quốc trái :

Ngày 27 Septembre 1928

3 %	hoàn dần		77 f. 80
3 ½ %	hoàn dần		98 f. 80
4 %	vĩnh viễn	1917	79 f. 95
4 %	»	1918	80 f. 25
5 %	»	1920	105 f. 90
5 %	hoàn dần	1920	110 f. 70
4 %		1925	119 f. 85
3 %	vĩnh viễn		66 10
5 %	1915-1916		93 . 80

Tin tàu. — Tàu *Azay-Le-Rideau* sang Pháp và các thư từ đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, Réunion và Madagascar, đến ngày chủ-nhật 30 septembre hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 6 giờ 15 sáng hôm ấy.

Bằng Cao đẳng tiểu học Pháp-Việt. — Danh sách các thí sinh trúng tuyển bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (Diplôme d'Etudes Primaires Supérieures Franco-Indigènes).

Bình thứ: MM. Nguyễn-ngọc-Cẩn, Nguyễn-hữu-Đảo, Nguyễn-phạm-Gi, Nguyễn-quang-Thâu.

Thứ hạng: MM. Đào-hữu-Ẩn, Nguyễn-Bang, Phạm-quang-Bình, Nguyễn-Cửu, Phan-hữu-Châu, Nguyễn-công-Độ, Tô-Dương, Trần-thụy Hoan, Vương-đình-Học, Nguyễn-ngọc-Hồ, Đặng-trần-Liên, Nghiêm-xuân-Mẫn, Hoàng-thế-Mỹ, Ngô-đăng-Nam, Nguyễn-văn-Nhân, Mai-trọng-Phố, Phạm-thu-Phú, Vũ-văn-Phúc, Hàn-huy-Quang, Vũ-văn-Quang, Vũ-đình-Quang, Trần-phúc-Tình, Nguyễn-dzoãn-Tường, Phạm-quang-Tỵ, Nguyễn-văn-Tỵ, Trương-văn-Thanh, Phạm-khắc-Thân, Nguyễn-khắc-Thiệu, Dương-đức-Viên.

Súng báo giờ cho thành phố. — Quan Đốc lý Hà-nội có lời bá cáo rằng kể từ ngày 1er octobre trở đi, cứ mỗi ngày vào 10 giờ sẽ bắn một phát súng đại-bác ở trại điện-báo nhà binh (cột cờ) để báo giờ cho công chúng.

Các thực phẩm của Đông-dương đem vào Phi-luật-tân phải hun để trừ độc. — Chính-phủ Manille định rằng phàm các tàu chở gạo hay các thực-phẩm ở các bến Đông-dương đem vào Phi-luật-tân thì phải hun để trừ độc rồi mới đem lên bờ. Nhưng hiện nay chỉ có các bến Manille và Cébu mới có sách hun được như thế, cho nên các tàu có chở hàng vào các bến khác ở Phi-luật-tân thì phải vào Manille và Cébu để hun đã.

Lớp sư phạm [illegible] — Các thí sinh có tên sau này đều trúng tuyển vào học lớp sư phạm miền Thượng du:

MM. Nguyễn-văn-Hoe, Nông-văn-Phúc, Bế-Canh, Cao Hồng, Thân-văn-Lu, Lê-văn-San, Vũ-văn-Thái, Ngô-vi-Thuyết, Nguyễn-văn-Linh, La-sao-Âu, Hoàng-văn-Trinh, Vũ-đình-Âu, Cầm-ngọc-Chung.

Tha hồ mà làm nhà:

Đến mồng 4 Octobre này
Tại Toà Đốc-Lý sẽ bán đất công
Ông nào sẵn tiền tha hồ mà mua
Ông nào ít tiền, ta cũng cứ mua
Mua rồi ta cũng làm nhà
Làm nhà thiếu tiền, ta không ngại
Ta không ngại, vì đã có nhà Địa Ốc-Ngân Hàng
Giúp ta đủ tiền làm nhà
Nếu không biết thể lệ
Cứ lại hỏi ở số 39 phố Bờ Hồ, gần hiệu Gô-Đa

7.555

CÔNG VIỆC LÀM KHOÁN Ở DƯỚI HẦM MỎ

Nay cần dùng một người thầu-khoán đứng đắn có nhiều phu làm mỏ hay nhiều người đào đất để đào hầm mỏ, cuốc than chống gỗ ở hầm mỏ.

Công việc rất phát tài cho chủ thầu nào đứng đắn. Hỏi tại: Direction des Mines de Kébao, à Port-Wallut.

7.556

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:

Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.

Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: để giữ chỗ tại
Cinéma Pathé số 543
Nhà giấy: 546

KHẨN TRỌNG. — công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với công-ty Société Indochine Film et Cie.

Lịch sang năm (1929). — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia gần xa biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã bắt đầu in, vậy các ngài muốn mua buôn hay muốn đặt cho hiệu các ngài thì xin kíp đến bản-quán mà chọn trước lấy các kiểu vẽ đẹp, nếu chậm thì người ta chọn hết mất.

Sau đây bản-quán in thử ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

FÉVRIER
陽二月 10 初十日
DIMANCHE
Ste Scolastique
Fête du nouvel An annam
1er jour du 1er mois de Kỷ Tị

小月正
Kiến Bính dần — Sóc Bính-tuất
初壹
Ngày Bính-tuất
Hành Thổ — Sao Tinh — Trực Thành
Kị Tu chủ — Chủng thực — Bính-tị — Tác-tạo — Ngật khuyến
TIẾT NGUYÊN-ĐÁN
Hỷ thần và Tài thần đều ở phương Tây Nam, Qui-thần ở Tây-Bắc. Xuất hành nên đi giờ cuối giờ Tị đầu giờ Sửu mà đi đến phương Tây-Bắc thì tốt lắm. Hay đi vào giờ Mão cũng tốt.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên . . .	0$35	một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40	»
Từ 1 đến 49 . . .	0 45	»
Tiền cước 1 quyển .	0 25	»
» 2 quyển .	0 40	»

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Bắc-kỳ nhân-dân đại-biểu viện — Theo lệ thường mỗi kỳ họp hội-đồng nhân-dân đại-biểu, quan Toàn-quyền có cử một quan cai trị đến dự hội để thay mặt ngài. Nhưng có tin rằng kỳ hội-đồng năm nay quan quyền Toàn-quyền Robin sẽ thân-hành đến dự, chứ ngài không cử ai thay.

Chương-trình những công việc giao để Viện xét.

Nơi họp Hội-đồng: nhà Nhạc-hội Hanoi.

Ngày thứ hai 8 octobre 9 giờ:
Khai hội-đồng.
Ngày thứ ba 9 octobre [illegible] buổi chiều:
Ngày thứ tư 10 octobre:
Giao sổ dự-toán về năm 1929 cho Viện và cử những tiểu Hội-đồng.
Ngày thứ năm 11 octobre 8 giờ:
Xét sổ dự-toán
Khoản thu
Từ mục 45 đến 50 về công-chính.
Ngày thứ năm 11 octobre 15 giờ:
Xét sổ dự-toán
Từ mục 27 đến 28 - Địa-chính
Từ mục 29 đến 36 - Học-chính
Từ mục 37 đến 38 - Y-tế
Ngày thứ sáu 12 octobre 8 giờ:
Xét sổ dự-toán
Từ mục 39 đến 40 - Nông-chính
Từ mục 41 đến 42 - Lâm-chính
Từ mục 43 đến 44 - Thú-y
Ngày thứ sáu 12 octobre 15 giờ
Ngày thứ bảy 13 octobre 8 giờ
Ngày thứ bảy 13 octobre 15 giờ:
Xem và sửa các đơn thỉnh-cầu
Ngày thứ hai 15 octobre 8 giờ:
Đọc và xét những đơn thỉnh-cầu
Ngày thứ hai 15 octobre 15 giờ
Buổi Bế-Hội-đồng giải-tán

Hanoi, ngày 21 septembre 1928
Quan quyền Thống-sứ Bắc-kỳ
Ký tên: Dauguet

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
65, phố Tràng-thi và 76, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên Quan đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nhà hỏi vô giờ nào.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ) MÁY-NÓI SỐ 150

Các lớp từ Đồng-ấu (Cours Enfantin) đến Cao đẳng (Cours Supérieur) đến ngày 1er Septembre này sẽ khai giảng.

Giấy xin học phải gửi đến Trung-Bắc Học-Hiệu, số 22, phố Nhà thờ (rue Lamblot). Trường học không nhận những trẻ con đến xin học lấy một mình. Phải có người nhà đưa đến, hoặc có giấy của phụ huynh gửi đến thì trường học mới nhận.

Lại một người trầm mình ở hồ Trúc-bạch. — Ngày 27 septembre hồi 13 giờ 20, một người hàng nước tên là Nguyễn-thị-Ba nhà ở hàng Quạt số 32 lên trầm mình trên hồ Trúc-bạch may có những thợ ở nhà máy gạch ra vớt lên được.

Sở cẩm đã cho giao trả người nhà.

Hưu-trí. — M. Phạm công-Bích thông-phán hạng nhì ngạch quan lại Annam tại Bắc-kỳ được về hưu-trí kể từ ngày 1er juin 1928. Lương hưu-trí được bao nhiêu sẽ có nghị-định sau.

Lời cảm ơn. — Trường Thể-dục và hội Phúc thiện chúng tôi đã nhận được mỗi hội 579$27 là tiền hội Uẩn-hoa đã diễn kịch giúp để lấy tiền xây bể dạy bơi và bảo mộ chúng-sinh.

Vậy xin có lời trân-trọng cảm tạ hội Uẩn-hoa, cảm tạ các ngài đã giúp tổ thôi-miên, các ngài đã giúp về âm-nhạc, các báo-quán đã cổ-võ đám và các nhà từ-thiện đã chiếu-cố khiến cho chúng tôi được phấn khởi trong lòng vô cùng.

Trường Thể dục và hội Phúc-thiện kính tạ

Ngạch tòa sứ. — M. Nguyễn-Va. thư ký hạng sáu, được thêm hạn nghỉ một năm.

Ngạch thư ký thông ngôn sở Cẩm. — M. Phùng-duy-Tiên, thư ký thông ngôn tại sở mật thám, được phép nghỉ 10 ngày.

Ngạch công chính. — M. Vũ-văn-P., ấm thư ký thượng hạng hạng nhì ở Nam-định, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

CINÉMA-PALACE
HANOI

sắp chiếu film:
LES MISÉRABLES
en 4 Epoques — 31 Parties

Chuyện này, ông Nguyễn-văn-Vĩnh đã dịch thành sách — công nhận là một chuyện hay rất có giá-trị.

Một buổi hát đặc biệt giúp hội Trí-tri

Đến tối thứ bảy 6 octobre 1928, rạp Sân-nhiên-đài sẽ diễn một tích hát cải-lương Nam-kỳ ở nhà hát Tây phố Đồn-thủy, để lấy tiền giúp hội Trí tri làm lại hội-quán.

Bản-hội đã chọn một tích hát rất luân lý và ly-kỳ: « Tang-đại giả giả ».

Vé bán từ 8 giờ đến 11 giờ và 2 giờ rưỡi đến 5 giờ ở buồng giấy ông Ngô-vi-Liễn, tham tá ở Văn-thư-viện, số 31 phố Tràng-thi.

Xin liệt kê giá chỗ ngồi như sau này:

a) Từng dưới	
Fauteuils d'orchestre: Năm hàng đầu, mỗi vé:	2p 00
Từ hàng thứ sáu trở đi, mỗi vé	1,50
Baignoire: Hai chỗ ngồi:	5.00
Bốn chỗ ngồi:	10.00
Loge avant-scène: Năm chỗ ngồi:	15.00
b) Từng giữa	
Fauteuil de balcon: Mỗi vé:	2.00
Loge de face: Bốn chỗ ngồi:	16.00
Loge de côté: Bốn chỗ ngồi:	12.00
c) Từng thượng	
Hàng đầu: Mỗi vé:	1.00
Hàng sau: Mỗi vé:	0.50
Loge entre colonne: Bốn chỗ ngồi:	6.00
Loge avant scène: Năm chỗ ngồi:	7.50

Hội Trí-tri lại cảo

Xe đụng nhau. — Trưa hôm qua, một chiếc ô tô số T, 1978 do Mme Pigievski nhà ở đường Paginier số 34 và một chiếc xe ngựa của M. Constantini cùng ở đường ấy đụng phải nhau.

Xe ngựa bị hư hỏng nhiều, còn người sà-ích đánh xe thì bị thương ở chân phải.

Lạc đâu mất. — Mme Vve Labeye ở phố lò-đúc trình rằng, một người cháu gái là Nguyễn-thị-Em 17 tuổi mặt to nâu đã bỏ đi từ ngày 25 mới rồi, sở Cẩm đã cho làm biên bản đi tìm.

Rượu lậu. — Nguyễn-thị-Cốc 55 tuổi quán làng Tuyên-quang tỉnh Bắc ninh bị một người cảnh sát đi tuần bắt được, mang hai cái hong bằng trâu đựng rượu lậu thì đã phải bắt giải đến sở thương chính.

Nhà đổ vỡ đầu. — Sáng sớm hôm nay hồi 4 giờ, mái giữa một cái nhà phố Mới số 41 của ông tham Bính cho thuê, tự nhiên sụt xuống một khoảng dài 3 m, ngang 1m50. Một người đàn bà Tàu tên là Soyên-Tài 45 tuổi bị thương nặng ở đầu đã phải khiêng vào nhà thương. Một người ở thuê nữa là Nguyễn-thị-Ba 66 tuổi cũng bị thương nhưng xoàng thôi.

Trộm xe đạp. — Lu-Shou-Chang là người Khách bán hàng trên Vân-nam (quán tại Sì-mao) trọ tại khách-sạn Kwang-Wa số 60 phố hàng Lọng ăn trộm một cái xe đạp hiệu Peugeot của Đoàn-văn Nao ở hàng Da số 26 đã phải bắt để xét hỏi.

Đi đến đâu cũng thấy dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ). thế mấy biết không có thứ thuốc

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP ROPAI

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, số nhà mới số 296

MỚI TÁI BẢN XONG
Sách
« Việt-Nam Sử-Lược »
(HISTOIRE DE VIỆT-NAM)
Soạn-giả: TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN THƯỢNG
(Thượng cổ thời đại — Bắc-thuộc thời đại — Tự-chủ thời đại — Đến hết thời kỳ nhất thống nhà Lê)

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có in những danh nhân như cụ Nguyễn-Trãi và có tranh những đền đài và thành quách cũ. Có nhiều bản đồ.
Giá: **0$60**
Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Lắm kẻ trộm quá. — Lúc bốn giờ sáng hôm qua, có kẻ trộm trèo qua tường vào vườn nhà một bà đầm ở phố Reinach số 90, người bồi đặc-bà giữ nhà cho bà đầm thấy chó sủa, liền ra đuổi thì nó chạy trốn. Đến 6 giờ lại nghe tiếng chó sủa ra vườn xem thì thấy một đứa nhảy qua tường chạy ra phố, sau đó theo để bắt nó thì nó nhảy xuống đầm. Cùng một lúc ấy người hàng xóm đuổi bắt được một đứa đồng đảng, rồi tên này đi dẫn bắt tên kia. Một đứa khai tên là Phan-viết-Phong 17 tuổi và một đứa là Nguyễn-văn-Lâm 12 tuổi. Hai đứa đã phải giam tại sở Mật-thám để xét hỏi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tàu mắc cạn. — Tàu *Hanoi* chạy đường Hongkong tới bến Haiphong sáng hôm qua, chậm mất ba ngày, là vì trận bão mới rồi. Ông hạm-trưởng tàu ấy nói rằng có được tin một chiếc tàu Nhật mắc cạn vào bãi phía Bắc, ở ngoài cù bể Hải-nam. Tàu *Hanoi* lại nhận được vô-tuyến tàu *Lapérouse* của Pháp ở Quảng-châu loan và một chiếc tàu khác của Nhật lại cứu.

Ban hội đồng vệ sinh. — Sáng qua, hồi 8 giờ rưỡi, ban hội-đồng vệ-sinh đã họp do quan Đốc-lý chủ tọa, để xét mấy cái nhà lụp thụp ở đường Clémenceau, là nhà số 73 và nhà số 91 và cái xưởng đúc ở số 49 phố Ngô-nghè. Hội đồng xét xong đã ra lệnh cho các chủ nhà số 73 và 91 phải chữa lại và phải phá một cái mái cũng. Còn cái xưởng đúc thì Hội-đồng ra lệnh cho từ nay đến 1er Novembre phải phá bỏ đi.

Mấy lời thâm tạ. — Bản hội nhờ được tấm lòng quí hóa của các bạn thân hào trong thành phố giúp đỡ nên đã làm được hai sân quần, nhà ngồi mát, xây tường, chắn lưới sắt, vườn hoa, vân vân, có vẻ lịch sự không kém gì các hội khác.

Nay công việc đã gần hoàn thành, xin có lời thâm tạ các ngài đã yêu đến mục đích bản hội mà giúp đỡ cho như thế.

Chừng cuối tháng một tây, bản hội làm lễ khánh thành, sẽ mời các ngài lại chứng kiến để mừng cho bản hội.

Bản hội đang tính toán số chi các khoản và số thu của các ngài giúp, sau sẽ lần lượt đăng lên báo để các ngài rõ.

Nhân ở Haiphong có hai hội thể dục, thường các ngài hay gửi thư nhầm, nên tiện đây xin thưa rằng hội « Haiphong Thể-dục » là Société « Haiphong Sport » của một phần hội viên hội học Trí-tri lập lên, nay bản sảnh hội quán ở phố Đường-cát, chứ không phải hội Thanh-niên Thể-dục « La Jeunesse Tonkinoise », xin các ngài đừng lầm. Kính bạch.

Hội « Haiphong Thể dục » lại cảo.

Nghĩa-địa của người Nam. — Sáng hôm 25 vừa rồi, hồi 8 giờ 15 hội-đồng Công-tác cùng quan Đốc-lý có đến xem miếng đất ở sở của chùa Dư-hàng mà ông Tô-văn-Lượng chánh hội-trưởng hội Ái-hữu và Thương-thành đứng xin từ năm 1926.

Hội-đồng xem xong lấy làm bằng lòng miếng đất ấy, vì vừa rộng vừa đẹp, to được 18 mẫu ta, lại được gần chùa, tiện cho người Nam ta cúng bái.

Việc lập nghĩa trang này bàn định đã ba năm nay rồi, dân thành-phố lấy làm mong đợi và ước ao rằng trước khi quan Đốc-lý Kroll về nghỉ phép bên Pháp, xin ngài nhất định thi-hành ngay cho thì dân Hải-cảng lấy làm đội ơn lắm.

L. V. T. lại cảo.

HÀ-ĐÔNG

Một lời mong ước. — Bản quán tiếp được bài sau này nhờ đăng báo:

Ai cũng biết quãng đường chạy suốt dọc tỉnh Hà-đông ước độ non một kilomètre, bấy nay sở lục-lộ vẫn bỏ quên không giải nhựa. Thành thử nơi tỉnh lỵ hằng ngày bất bao xe cộ đi lại, bụi-bậm bay lên tứ tung. Còn nhà hai bên phố bụi bay vào như khói bốc mù mịt, thật là hại cho sự vệ-sinh lắm. Mong rằng sở lục-lộ mau mau giải nhựa con đường ấy cho và tìm thời bấy cho xe tưới nước hằng ngày đi tưới quãng đường ấy cho, thì thật lợi lại cho dân trong thành phố lắm.

Trần-đình-Chính lại cảo

MỸ HÀO (Hưng-yên)

Họp Hội đồng. — Gần bữa hôm, anh em rủ nhau đi chơi cho mát. Khi đi đến bên đường, thấy đình mới chiếu, mà xem phong cảnh cũng ra chiều dễ coi, khi chúng tôi đi qua cửa đình, tôi thấy cửa đình ngỏ, chúng tôi ngó vào xem thì thấy 6 7 người ăn mặc chỉnh tề, mà thấy người nằm kẻ ngồi, người nằm nghiêng kẻ nằm ngả vào nhau thì chúng tôi lấy làm lạ. Bọn tôi nhìn vào xem họ làm gì, thì thấy ở giữa chiếu có cái bàn đèn thuốc phiện, mà trên đầu thì thấy một tập sổ sách bút nghiên, chúng tôi lấy làm buồn cười.

Sau hỏi ra mới biết hôm đó là ngày họp hội-đồng bất thường. Ngán thay! Họp hội-đồng là việc công ích cho một dân tộc, thế mà các ông đem cơm đèn ra đấy để mà ăn với nhau thì còn ra gì nữa? Hay là các ông cốt họp để mà nghỉ... đấy chăng

X. lại cảo

Ô-tô xuống ruộng. — Hồi 7 giờ sáng hôm 26 septembre 1927 có cái ô-tô chở thuê hiệu con cá số T. 4567 chạy đường Hanoi, Hưng-yên, sáng ở Hanoi chạy về Hưng-yên đi khỏi phố Bần độ 3 trăm thước tây thì lăn xuống ruộng, may mà hành khách đều được bình yên cả, cái chày cả sàng mà thôi, còn xe thì hư hỏng nhiều. Số là khi có xe kia tránh một cái ô tô khác, lại có một người đàn bà bán chuối vừa đi tới quãng ấy, cũng bị ô-tô va phải gánh chuối bẹp nát, người thì ngã bật ra ngoài nhưng cũng bị thương xoàng thôi, sau có thấy đội đồn Bần-yên-nhân xuống để chứng thực rồi cho người đàn bà ấy lên nhà thương Bần yên-nhân.

Những hành khách đi ô-tô phải một phen hú vía; đáng ghê sợ về nạn ô-tô.

Ng. lại cảo

SƠN-TÂY

Lại một việc lậu vé thuế chợ nữa. — Hôm 26 septembre 1928 nhằm ngày 13 tháng tám tức là ngày phiên chợ, viên Sen-đầm được tin báo ở chợ có phát vé lậu, tức khắc là 8 giờ sáng xuống chợ khám thì bắt được đến hơn một nghìn cái vé lậu mỗi cái 4 xu đã phát rồi, còn ai chưa phát cũng bắt được ít nhiều. Việc này tất có nhiều người mới làm nổi, mà có lẽ họ làm đã lâu, số tiền thu lậu có lẽ cũng khá nhiều.

Mới năm nào mấy viên ở hội-đồng xã Sơn-tây cũng đã can về việc phát vé lậu đã bị tù tội. Nay không biết mấy viên hội-đồng lần này có can việc này hay không?

Được tin gì nữa bản quán sẽ đăng sau.

YEN-BAY

Hội Hợp thiện. — Hội Hợp-thiện Yên bay nay được phép thành lập theo như thể lệ đã định.

THÀNH-PHỐ HANOI
phòng Lục lộ

YẾT-THỊ

Điều tra về việc tiện hay bất tiện

Quan Đốc lý thành-phố Hanoi có lời bá cáo cho công chúng biết rằng, nay mở một cuộc điều tra về việc tiện hay bất tiện về lá đơn của M. Vũ-văn-Khải lức Cự-Biên xin đặt một cái máy cưa chạy bằng mô-tơ điện 3 mã lực, tại xưởng ở số 45, phố Thợ nhuộm, Hanoi.

Giấy má quan hệ về việc ấy cùng là sổ khiếu nại để tại phòng Lục-lộ tòa Đốc-lý Hanoi, ngày nào cũng từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 14 giờ đến 17 giờ, công chúng có thể đến xem được hạn cho đến 20 Octobre 1928 là cùng.

Hanoi, ngày 27 Septembre 1928
Quan Đốc-lý
Ký tên: THOLANCE

7.553

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . .	0$30
Tiền cước mỗi quyển .	0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Colon — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Dược tính

(Tiếp theo)

Thanh tương tử (青湘子)

Tính chất khí vị

Thanh-tương-tử vị khổ, khí hàn, không có chất độc.

Công dụng

Thanh-tương-tử hòa tễ nó thẳng tới vào túc quyết âm can kinh, và thủ thiếu âm tâm kinh, chữa khử can nhiệt, thanh tâm hỏa, trị nhứt thiết bệnh đau mắt sưng đỏ hoặc có màng, hoặc thanh manh thần hiệu.

Bạch tiền (白前)

Bạch-tiền sắc trắng, hình dạng giống như cỏ bạch-vi và ngưu-tất, nhưng rằng chất nó ròn, có thể bẻ gẫy được, chứ không rẻo như bạch-vi và ngưu-tất là khác thôi.

Tính chất khí vị

Bạch-tiền sinh về mùa thu, bẩm thụ khí xung hòa của giời đất, vị cam đới tân, khí vi ôn không có chất độc. (có chỗ cho là khí vi hàn).

Công dụng

Bạch-tiền là âm trung dương dược, hòa tễ nó thẳng tới vào thủ thái âm phế kinh, chủ quát đàm tiêu thủy, trị nhứt thiết khí nghịch (ho thở trong cổ có tiếng sò sè như cổ họng gà, cả đêm không ngủ được), hoặc hung (ngực) hiếp (mạng sườn) đàm thấp doanh ẩm, hoặc trướng mãn phù thũng công hiệu rất linh nghiệm.

Bạch vi (白薇)

Tính chất khí vị

Bạch-vi bẩm thụ âm khí của giời đất, vị khổ đới hàm, khí đại hàn, không có chất độc.

Công dụng

Bạch-vi hòa tễ thì nó thẳng tới vào thủ thiếu âm tâm kinh, và túc thiếu âm thận kinh, chủ lợi khí ích tinh, hạ thủy thẩm thấp, nhứt thiết bệnh phong nhiệt, (trúng phong nóng sốt) bệnh ôn ngược (sốt rét) bệnh lâm lộ (huyết lâm) bệnh di niệu (tiểu tiện tự di) cho đến bệnh truyền thi qui chú (trên bài thanh hao đã chua rõ), nó có thể liệu trị cả.

Bạch tiên (白仙)

Tính chất khí vị

Bạch tiên cũng có gọi là bạch dương tiên, bẩm thụ khí thanh túc âm hàn của giời đất vị khổ đới hàm, khí hàn, không có chất độc.

Công dụng

Bạch-tiên hòa tễ nó thẳng tới vào túc thái âm tì kinh, túc dương minh vị kinh, và thủ thái dương tiểu tràng kinh, chủ tiết nhiệt trừ thấp, trị nhứt thiết chứng bệnh thuộc hạ bộ (ngang sống lưng trở xuống).

Tiểu dẫn

Bệnh hoàng đản (da vàng) bệnh thấp tí (chân tay buông chễ, không co ruỗi được), bệnh lại độc phong sang (lông mi và tóc rụng hết), bệnh đàn bà âm thũng (âm là chỗ hiểm), bệnh lâm lịch (tiểu tiện không thông) bệnh nhiệt cuồng (sốt khát nước), bệnh phế nhiệt khái hấu, bạch tiên chữa khỏi cả.

Thanh hao (青蒿)

Tính chất khí vị

Thanh-hao bẩm thụ khí phương liệt của giời đất, vị khổ, khí hàn, không có chất độc.

Công dụng

Thanh-hao hòa tễ nó thẳng tới vào túc thái âm tì kinh, và túc dương minh vị kinh, chủ thanh nhiệt, sát trùng trừ tà lợi thấp, nhứt thiết bệnh phục nhiệt (nhiệt khí ẩn phục trong dương phận) bệnh thấp nhiệt (tì thấp), bệnh sang dạng (chỗ lở), bệnh qui khí (dâm tà sác phạm) nó có thể liệu trị cả, nhưng phải biết rằng: trị cốt chưng lao nhiệt, (1) thì sắc thang hòa đồng tiện, khuấy thành cao ngậm; trị tâm thống nhiệt hoàng (2) thì tán sống vắt lấy nước uống, trị tiết lị qui khí (3) thì đốt chảy thành than nghiền nhỏ hòa nước bôi, trị phong chẩn tiên giới (4) thì tán mạt luyện nước cơm viên nuốt chửng, y pháp mới công hiệu.

Lời cẩn án

Phẩm dược liệu khổ hàn, phần nhiều tổn thương vị khí, duy thanh hao khổ hàn mà phương liệt, cho nên chủ trị trùng bệnh hư nhiệt mà vị khí không thương, nhưng rằng nó những tả chứ không bổ, thì đồng đội phải kiêm khí huyết dược, mới khỏi nghi ngại, mà những người trung khí hư hàn, nhứt giai cấm kị

(1) Cốt trưng là nóng âm ỉ trong xương, lao nhiệt là lao tổn sinh nhiệt.

(2) Tâm thống là đau trái tim, nhiệt hoàng là do thấp nhiệt sinh bệnh hoàng đảm (da vàng như nghệ).

(3. Tiết là đường tiết, lị là đại tiện máu mũi qui khí là xác phạm dâm tà ở tha ma mộ địa hoặc am thanh cảnh vắng mà sinh bệnh.

(4) Phong chẩn tiên giới là phong nhiệt cảm lẫm ngoài bì phu, sinh ghẻ lở cơ cái, ngứa gãi khó chịu.

Phụ lục

Qui khí nghĩa là xác phạm dâm tà độc khí du tẩu ngoài bì phu, dần dần ăn mòn vào tạng phủ, khi phát cơn thì bụng đau như cắt từng khúc ruột, biến động không thường, đó là phi thi. độc khí niêm trước trong xương thịt, dần dần ăn thẳng đến huyết mạch, mà trông thấy xác người chết, hoặc nghe tiếng khóc thương, thì bệnh lại phát nặng, đó là độn thi, độc khí chạy quanh bốn chân tay, lúc đau chỗ này lúc đau chỗ khác, không nhứt định, mỗi khi trái gió giở giời, bệnh phát thì tinh thần hoảng hốt, đó là phong thi, độc khí triền kết trong tạng phủ rồi xung dần đến cả trái tim và mạng sườn, mỗi khi giá lạnh bệnh phát thì đau xoắn từng khúc ruột, đó là trầm thi, mỗi khi tiết giời thay đổi, bệnh phát thì thân thể trầm, tinh thần rối loạn, đó là thi chú

Sách nhật nguyệt thông toản của ông Lý-thần-Chân nói: đầu mùa cứ trong ngày bính hoặc ngày canh, đi hái có thanh hao về treo ở sân hoặc ở cửa, thì tà khí không giám xâm phạm, rồi đến ngày đông chí và ngày nguyên đán, mỗi ngày dùng hai đồng cân sắc thang uống, trung thân không mắc bệnh qui chú chuyên thi.

(Còn nữa)

Phùng-năng-Tĩnh

Nghề dệt chiếu ở Bắc-kỳ

Nghề dệt chiếu là một nghề cổ ở Bắc-kỳ, nhưng hiện nay đã cải-cách hẳn theo như cách-thức Âu tây.

Nghề ấy làm ở những miền có giồng nhiều cói. Giồng cói giồng ở các nơi đất không cấy lúa được. Cói có nhiều thứ lắm; xưa kia cứ thứ nọ mọc lẫn với thứ kia, người mình cũng không chịu để ý chi đến. Bởi vậy mỗi khi cắt cói, thì trong mỗi bó cói, cái lớn cái nhỏ, lẫn lộn nhiều thứ với nhau, khi dệt nên chiếu, thành ra chiếu cũng lang-lổ. Từ khi người Âu sang mới truyền bá cho người Nam cái cách lựa chọn giống cói; thì các cánh đồng giồng cói bây giờ mới lựa-chọn được kỹ-càng.

Giống cói tốt nhất là cói Phát-diệm; mà xưởng làm chiếu ở Phát-diệm là lớn nhất và cổ nhất ở đất Bắc-kỳ này. Đó chính là tổ làm chiếu, ai cũng biết tiếng chiếu ở đấy và chiếu ở đấy đâu đâu cũng lấy làm tốt hơn cả.

Người ta cắt cói vào hồi tháng bảy và tháng tám tây. Cói cắt xong, đem phơi nắng bốn ngày hay tám ngày, tùy nắng nhiều hay nắng ít. Khi cói đã khô hẳn rồi tại người ta chẻ đôi hay chẻ ba, trừ những cói mỏng quá thì để nguyên. Đoạn đã phơi sương trong khoảng hai ngày và hai đêm, cho cói được giòn.

Người Nam nhuộm chiếu thì chỉ biết nhuộm có ba mầu, là mầu đỏ, mầu vàng và mầu xanh. Mầu đỏ lấy ở cây vang ra; người ta đun nước vang cho thật sôi, đổ vào cái vạc, rồi lấy cói cuộn khoanh tròn bỏ vào đấy; cứ nhuộm đi nhuộm lại mãi như thế, kỳ cho tới khi màu đỏ được sẫm như ý, mới đem phơi khô; còn mầu vàng và mầu xanh thì lấy ở hột dành và hột thạch-lựu, các hột ấy người ta hòa vào thùng nước, rồi cho cói vào, đem đun lên. Những cói nhuộm sắc vàng khi đem phơi, phải phơi nơi rợp bóng; vì nếu phơi nơi dại nắng thì sắc ấy chóng phai.

Đó là những cái cách-thức quê-kệch của những nhà làm chiếu còn con, chỉ có một hai cái khung dệt. Còn những xưởng dệt chiếu của người Nam (do người Tàu chủ trương) và những xưởng dệt chiếu của người Tây tại chỉ thuần dùng phẩm để nhuộm chiếu thôi. Nguyên vì giồng cói vốn giồng ở đất mặn cả, nên thường có chứa nhiều chất muối, vậy sau khi đã chẻ ra và trước khi đem nhuộm, thì người ta hẵy ngâm vào những thùng nước ngọt ít lâu, cho rã bớt cái mặn đi đã; rồi mới cho vào những nồi nước nhuộm đun sôi mà nhuộm.

Dây dệt chiếu thì người ta dùng dây đay. Người ta thường dệt bằng tay.

Hiện nay thì nghề dệt chiếu lại tiến bộ hơn nghề giồng cói và nhuộm cói nhiều.

Cách mười năm về trước đây, thì chưa có khung dệt để dệt chiếu; chẳng qua chỉ có bốn mảnh gỗ sù-sì, để giải dây lên thôi, có một cái lược để xỏ dây, có những mảnh tre dùi từng lỗ nhỏ, xỏ dây qua, dây nọ cách dây kia từng quãng một tùy ý; khi người thợ dệt nghiêng cái lược về đằng sau hay về đằng trước, thì cái dây lại xỏ qua sợi cói; một người ngồi bên cạnh cầm cái que dài, cứ đưa dần sợi cói vào để dệt. Muốn cái hoa thì người thợ dệt lấy ngón tay tùy ý mà bắt dây.

Các thợ dệt chiếu ta thường dùng những khổ [illegible] quá, nom rất [illegible].

Ít lâu nay, các khung dệt ấy đã cải lương được nhiều. Bắt đầu cải lương là tự các khung dệt ở viện Bác [illegible] Hanoi, hồi năm 1919.

Những chiếu dệt ngày nay người ta [illegible] gọi nhầm là chiếu Cao-mên, chính là chiếu Bắc-kỳ dệt ra cả.

Nếu chiếu Bắc-kỳ mà bên Pháp biết được nhiều r[illegible] nhiều mối hàng mua ra, thì tất có thể cạnh tranh được mối hàng của chiếu Tàu vẫn đem sang bán bên Pháp. Vả bay rằng không dễ mối chốc đã xoay hẳn được cái chiều mua bán, xưa nay bên Pháp thường quen dùng chiếu Tàu nhiều rồi, chiếu Bắc-kỳ chen cạnh được vào cũng không phải là dễ, song được một điều rằng các hàng hóa thuộc địa nhập cảng nước Pháp phải mất thuế, chứ không như các hàng của Tàu gửi sang Pháp, còn phải thuế má nặng, còn phải phí tổn nhiều về mối trung-gian, như vậy chắc chiếu Bắc-kỳ gửi sang Pháp bán được mạnh hơn chiếu Tàu nhiều lắm. Nếu người Pháp đã mua dùng một lần rồi, vừa được rẻ, vừa được tốt, thì tất không bỏ được vậy.

D. P. D *dịch*

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

[illegible]

[illegible]

Mỗi quyển sách [illegible] tình của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

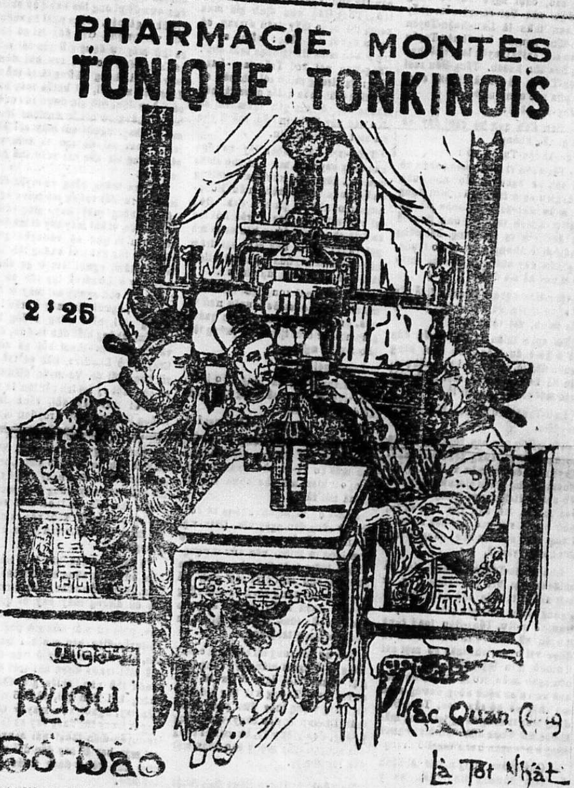
1° Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại

2° Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ

3° Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường . .	0, 05
Tiền cước Recommandé thêm	0, 10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÔC
61-63, Rue du Colog
HANOI

Số 23

Truyện Mao-nhân

(LES AOOUOLOUS)

(Tiếp theo)

— Ông ơi! ông hãy nhớ tôi, hãy nhớ lấy lúc này! Còn tôi, quyết chẳng bao giờ tôi quên ông được! Hễ tôi đi khỏi thì ông nên tìm đường mà về; còn tôi thì không trở lại đây nữa đâu, ông chớ có đợi mà lỡ việc.

Hắn lại nắm tay tôi lần nữa, mà lần này thì nắm thật chặt, rồi quay lưng ra đi, tay thì kéo lê sền-sệt một cái gậy to tướng.

Ngay lúc ấy Mâu-ni sẽ cựa, hắn liền để một ngón tay lên môi, ra hiệu cho tôi chớ động, đoạn rồi hắn đi thẳng, cái đầu lắc-lư, hai chân xuệch-xoạc. Tôi đưa mắt trông theo cho đến khi hắn xuống bên kia dốc khuất hẳn cả người. Thế là từ nay thăm-thẳm phương trời, kẻ nam người bắc đời đời không quên!

CHƯƠNG THỨ X

Thần chết Át-ra yên

Từ đây trở đi tôi lại bị lạc-lõng vào trong một cái rừng bát-ngát mênh-mông, trải qua biết bao những sự vất-vả nhọc-nhằn, xin chép riêng ra từng ngày cho khỏi lẫn-lộn.

Ngày 21 tháng chín (dương-lịch).

Mấy hôm trước đây, nhân thấy một cái suối to chảy vào trong rừng, chúng tôi đoán chắc là ngọn nguồn của một cái sông nào đây, nếu cứ theo men bờ suối mà đi, ắt là có ngày ra đến chỗ hạ-lưu, sẽ có nhân-dân thành-thị, nhưng mà đi bộ rất là khó-khăn, chi bằng đi đường thủy thì tiện. Chúng tôi bảo nhau đốn gỗ làm một cái bè, công việc xong xuôi, người con sào, người tay lái, theo dòng nước xuôi mà đi, tiến thẳng vào trong rừng phía trước.

Ngày 22 tháng chín.

Cái bè đi từ-từ trong rừng, mát-mẻ dễ chịu, khi gặp chỗ đất dốc, dòng nước chảy mạnh, bè trôi vùn-vụt, trông phong-cảnh hai bên bờ, tưởng như cây-cối chạy ngược trở lại; cũng có khi bị những thân cây hoặc rễ cây chẳng ngang mặt suối, làm cho cái bè quay tít, rồi đâm vào trong bờ. Gặp những sự bất ngờ như thế, chúng tôi phải cố sức mới đẩy bè ra được, đoạn rồi lại cứ nhắm mắt xuôi liều, phó mặc tấm thân cho rừng xanh nước biếc.

Ngày 24 tháng chín.

Lần-lần cái suối ấy rộng ra thành sông con, hai bên bờ cao thấp không đều, lắm chỗ đất sét bích-lệp, mặt trên cỏ mọc xanh-um; cũng có khi bãi cát lăn-lăn, rải-rác những viên đá như bình cóc nhảy. Bè của chúng tôi cứ việc dùng dỉnh buông xuôi, không mấy khi phải dùng đến bơi chèo sào gậy.

Ngày 25 tháng chín.

Càng đi xa mãi vào trong rừng thì dòng nước chảy càng chậm. Hai bên cây to bùm-tum, cũng uốn cong vào khoảng giữa, cành lá xòe ra che kín cả bóng mặt trời, phần thì khúc sông lại hẹp cái bè hình như đi vào trong nhà. bốn bề lặng-lẽ, tiếng con sáo đâm xuống nước nghe um-um. Thỉnh-thoảng thấy một bày khỉ, leo trèo trên cành, thấy người lại gần, mắt trông tay gãi, ra ý kiêu ngạo khinh-bỉ lắm; tôi bẻ một cành cây, thử ném vào chúng xem sao, một con đầu đàn giơ tay bắt lấy như bỡn, càng ném nhanh nó bắt bắt càng nhanh, không sai cái nào.

Ngày 30 tháng chín.

Hôm ấy chúng tôi chẳng may gặp khúc sông rất là khó đi, những cây phù-cừ, cây lá-trang, lềnh-bềnh khắp mặt nước, bè mắc vướng lại không đi được. Chúng tôi ra sức đẩy mạnh, song chỉ nhích lên được một tí mà thôi, hễ nghỉ tay thì bè tức khắc dừng lại. Phần thì rắn độc nhiều lắm, con thì đầu bẹt tam-giác, mình lốm-đốm hoa, con thì đầu nhọn mà nhỏ, sắc đen sẫm, nằm lúc-nhúc trong đám cỏ, hễ thấy động thì đâm ra tua-tủa, cất đầu ngóc thẳng, chực phun nọc độc vào người. Chúng tôi phải cắt lượt nhau kẻ thì đẩy bè, kẻ thì đập rắn, khó-nhọc chật-vật, hơn một ngày mới đi hết khúc sông ấy. May tuổi vừa tối thì vừa qua được nơi nguy-nan, giá mà gặp lúc đêm hôm thì còn biết làm thế nào mà tránh cho thoát nạn rắn được.

Ngày 1 tháng mười.

Chúng tôi đi một ngày nữa, dọc đường cũng gặp nhiều sự bất-lợi lắm. Việc cần thiết nhất là không kiếm được thứ ăn, ai nấy lòng đói như bào, đành phải bỏ bè lên bờ, vừa đi vừa kiếm cái ăn cho tiện.

Mỗi người đi một ngả, chạy khắp trong vùng. Mâu-ni hái được mấy chùm quả to, mình dài vỏ xanh, chất cứng vị chát, trong có nhân bùi. Chúng tôi chẳng ai biết là quả gì, nhưng vì đói quá, vơ lấy ăn liền, nào kịp nghĩ gần nghĩ xa, may mà gặp được của lành, nếu phải thứ độc thì còn chi là đời nữa!

Ngày 3 tháng mười.

Mới sáng ngày ra, nét mặt Áp-cửu-phu đổi hẳn khác thường, mi mắt lừ-đừ như không muốn chớp, hai ba cái ngấn đàn nổi lên từ má đến miệng, tôi trông thấy thế ngại bụng lắm. Trời nắng chang-chang, nực-nội khó chịu, thế mà hắn thì run lên cầm-cập, kêu rét luôn miệng. Cố đi được một lúc nữa, hai cái ống chân lẳng-khẳng của hắn bị kiến lửa đốt, máu chảy đầm-đìa; hắn đau lắm phải ngồi xệp xuống, mồ-hôi chảy nhễ-nhại, mỏi mệt hết sức, hồi lâu hắn gượng đứng dậy toan đi, loạng-choạng được mấy bước, rồi ngã gục xuống, đầu thì lăn vào một đống lá khô, tay chân vất liêu, cái ngang cái dọc.

Than ôi! chúng tôi thoát tay mao-nhân, đã cho là may-mắn, ngờ đâu đến lúc trốn đi, vừa mới mua được cái phúc tự do, thế mà đồng-bạn lại không được toàn-vẹn.

Ngày 4 tháng mười.

Đêm hôm ấy, trời tối đen như mực, trăng sao chẳng có, muỗi kêu vo-vo, chúng tôi phải xua đuổi luôn tay, lại thêm các thứ bọ đất với dài, vô ý để nó châm phải đau buốt dị-thường; xa xa nghe tiếng gấu gầm, cùng với những tiếng tắc-kè, sột-soạt trong hang đá, làm cho tôi phải ghê-sợ, không dám chợp mắt một chút nào.

Ngày 5 tháng mười.

Mâu-ni bắt được một con ba-[illegible] và một con sóc con, chúng tôi đốt lửa nướng thịt [illegible] xé cùng ăn, rất là ngon-lành. Bữa ăn sáng hôm ấy vừa có cách thêm. thường, vừa có bề mọi-rợ, giá mà có ai trông thấy, tất cho là một bọn quỉ-mị trong rừng, mà người ta thường hay nói truyện trong các sách truyền-kỳ tiểu-thuyết vậy.

Áp-cửu-phu thì chẳng ăn miếng nào cả, hắn cố đi men ra những dòng nước rửa-ráy những nơi bị kiến đốt hôm trước. Nhưng khốn thay cho hắn! thương-tích tuy rửa sạch, nhưng lại bị đàn đỉa bám vào như chém sung, hẳn lẽ đến chỗ chúng tôi đốt lửa để sưởi: đàn đỉa bị nóng rơi xuống, lăn queo cả vào trong đống lửa, trông rất ghê-gớm.

Đến tối thì bệnh-tình Áp-cửu-phu nguy-kịch lắm, nói mê luôn miệng. Quá nửa đêm mới tỉnh lại, hắn lắc đầu nói rằng:

— Lạ thật! mấy hôm nay trong trí tôi bàng-hoàng bất định, hễ chợp mắt thì thấy những phong-cảnh quê nhà vào giữa cái thời-kỳ tôi còn bé dại.

Nói xong thì lại rên-rỉ, rồi rú lên một tiếng dài, y như con nai-cái bị người đi săn đuổi gấp mà phải rống lên. Chúng tôi đành cứ ngồi bên mà nhìn, không thể làm sao cho được; dưới đất một người ôm rên ư-ử, trên cành vài con vượn hời-hỡ ru con, cảnh-vật rất là buồn-tênh, lại thêm hai ba điểm sao trên không lác-đác sa xuống, hình như lòng Hóa-công cũng muốn dự vào cảnh tịch-mịch đêm ấy cho thêm phần thảm-đạm thê-lương.

Ngày 6 tháng mười.

Sáng ngày tỉnh dậy, Áp cửu-phu thở dài luôn mấy tiếng. Những vết thương hôm trước, thành ra nhọt-ung tất cả, xem chừng đau lắm, song hắn cũng cố gượng vịn vai tôi đứng dậy ra đi.

(Còn nữa)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Nón rách duyên xưa

Đương đời nhà Minh có tên Tống-Đôn ở huyện Côn-sơn phủ Tô-châu vốn dòng danh-gia sỹ-tộc, vợ là Lư-thị, hai vợ chồng ngoài bốn mươi tuổi, chưa có con cái. Một hôm Tống-Đôn bảo Lư-thị rằng: Ngạn-ngữ có câu «Tích thóc gạo để phòng khi năm đói, nuôi con trẻ để nhờ lúc tuổi già». Vợ chồng ta nay đã nhiều tuổi, vẫn chưa có con, trăm năm về sau biết nhờ ai cúng cấp.

Nói xong nước mắt sầm sầm đổ xuống.

Lư-thị nói:

Họ Tống tích thiện đã mấy đời nay quyết rằng lòng giời thương đến, không đến nỗi để cho tuyệt tự.

Tống-Đôn gật đầu, gạt nước mắt chưa ráo, chợt nghe thấy có tiếng người gọi cửa. Vội ra mở cửa, thấy ông bạn thân là Lưu-thuận-Tuyền mới đến. nguyên lai Thuận-Tuyền vẫn có một chiếc thuyền lớn, chở thuê hàng hóa cho khách. Tống-Đôn mời Thuận-Tuyền vào nhà khách, cùng ngồi pha chè uống nước.

Tống-Đôn hỏi:

— Tiên sinh quá bộ chơi đây, có việc gì cần không?

Lưu-Thuận-Tuyền nói:

— Tôi nhân vì muộn màng chưa có con cái, có nghe tin một nhà buôn muối giàu có ở Huy-châu, mới dựng lên miếu đức-bà ở Tô-châu để mà cầu tự. Khách thập-phương đem lễ vật đến cầu tự rất đông. Tôi cũng muốn đi lễ nhưng chưa có áo thụng, vậy đến đây nhờ ngài mượn chiếc áo thụng để mà đi lễ.

Tống-Đôn nghe thấy nói «đi lễ cầu tự», tự nhiên đã động đến tâm-sự của mình, vội vàng nói:

Tôi nghe thiên hạ đồn miếu đức bà ở Tô-châu hiển linh lắm, cũng muốn đến lễ, tôi có hai bộ áo thụng, xin để tiên-sinh mặc một chiếc, tôi mặc một chiếc. cùng đi lễ cho vui.

Lưu-Thuận-Tuyền nói: Như thế thì hay lắm.

Tống-Đôn vào bàn với Lư-thị, sắm áo đạo-bào đi, cùng với Lưu-thuận-Tuyền ra Bến-tây-môn xuống thuyền. Buồm giương thuận gió, nửa ngày đến Tô-châu. Hai người cùng rửa tay súc miệng, lên bến vào cửa miếu, nhờ người viết cho hai đạo sớ văn. Cùng mặc áo đạo bào, dâng lễ vật, đốt hương vào lễ.

Lưu-thuận-Tuyền lễ xong, giao giả chiếc áo đại bào cho Tống-Đôn, từ biệt xuống thuyền chở hàng hóa về Phụng-kiều, bấy giờ giời mới quá trưa về chiều, Tống-Đôn toan thuê thuyền về nhà. Vừa bước chân ra được vài bước, thì thấy có một cái lều nhỏ, trên lợp chiếu, làm áp vào bên cạnh miếu, trong lều ấy có một nhà sư tu có bệnh nặng đương nằm mà thở, có hồ sắp tịch, Tống-Đôn động lòng thương đứng lại trông mãi không nỡ bước chân đi. Một người đứng ở bên cạnh bảo Tống-Đôn rằng:

— Quý khách trông người tật bệnh lấy làm thương tình, hẳn có ý muốn giúp đỡ.

Tống-Đôn nói: giúp đỡ việc gì?

Người đứng bên nói:

— Nhà sư này ở tự Thiểm-tây đến đây, bấy lâu tụng kinh Kim-cương mãi lời, từng đã ba năm, mấy hôm nay mắc bệnh không ăn uống gì. Hai hôm trước hãy còn nói được. Tôi hỏi nhà sư tật bệnh như thế, sao không sớm lìa cõi trần cho thoát. Thầy nhà sư nói: «*Nhân duyên chưa đến*». Bây giờ mới thấy quý khách có lòng thương mà đứng trông. Hoặc là nhân duyên là quý khách đây chăng?

Tống-Đôn nghe xong, tự nhiên chuyển động tấm lòng hiếu thiện. Liền hỏi rằng:

Ở gần đây có cửa hàng bán quan tài không?

Người đứng bên cạnh đưa Tống-Đôn đến nhà Trần-tam-Lang, là nơi cửa hàng bán quan tài. Tống-Đôn mặc cả mua một chiếc. Tam-Lang biết rằng mua để làm phúc, nên chỉ bán lấy vốn là một lạng sáu tiền mà thôi, Tống-Đôn vừa định giá mua xong, thì nghe thấy trên đường có nhiều người nói rằng: «Nhà sư sự trọ ở bên miếu Đông-nhạc mới chết». Tống-Đôn nói với Trần-tam-Lang rằng: Bạc trong mình tôi, chỉ còn có bảy tiền thôi, mua chiếc quan tài này không đủ, tôi xin gán thêm cái áo đạo-bào này lấy chín tiền, thế là vừa đủ một lạng chín tiền.

Trần-tam-Lang nhận lấy áo đạo bào cùng bảy tiền, mà bán cho chiếc quan tài. Tống-Đôn nhờ người khiêng chiếc quan tài về bên miếu Đông-nhạc cho nhà sư già mới tịch. Đôn lại rút cái trâm bạc ở trên búi tóc ra đưa cho người đứng bên cạnh mà nói rằng: «Nhờ ông cầm cái trâm này đem bán lấy tiền mua khâm liệm làm việc phúc đức giúp nhà sư».

Tống-Đôn nói xong. gạt nước mắt mà đi, thuê một chiếc thuyền nhỏ về nhà, đem chuyện «mua quan quách giúp nhà sư mới tịch» nói tường tận cho Lư-thị nghe.

Lư-thị nói:

— Lang quân có lòng hào hiệp, làm việc từ thiện, tất rằng giời phật để dành phúc cho.

Đêm ấy Tống-Đôn nằm nghỉ ở trong thư phòng, [illegible] thấy có người già như đại sư mình gầy, mặc áo cà-sa, cổ đeo tràng hạt, ở ngoài hiên mở cửa bước vào, lễ tạ mà nói rằng:

Đàn-việt số mệnh không có con, thọ kỳ cũng đến ngày hết. (Đàn-việt tức là tín đồ của phật giáo) chỉ vì có tấm lòng từ thiện. nên đức thượng-đế gia thêm tuổi thọ cho sáu năm nữa, và cho một đứa con giai. Kẻ lão tăng này cũng với Đàn-việt cũng có một đoạn nhân duyên. Nay xin vào đây đầu thai, để báo lại cái ân đức sắm quan tài giúp.

Nhà sư nói xong thì chợt nghe thấy tiếng gà ở ngoài hiên gáy. Tống-Đôn giật mình tỉnh dậy, té ra là giấc chiêm bao. Trong khi bấy giờ Lư-thị cũng mộng thấy đức phật Kim-thân La-hán ở đâu chạy vào trong phòng, tỉnh giấc dậy, hai người cùng nói chuyện thấy mộng cho nhau biết đều lấy làm lạ.

(Còn nữa) Thạch-Bằng dịch thuật

Cái kế-hoạch mới về cuộc lữ hành ở trên không

Nghề chế máy-bay đã tinh tiến như thế, mà nghề vận máy cũng cải lương không thôi. Gần đây nhờ cái sáng vô-tuyến-điện-thoại, có thể trong lúc bay nói chuyện với một cái máy khác cũng đang bay một lúc ở nơi khác. Tại Londres mở cuộc hội nghị các Tổng lý các thuộc-dân địa của nước Anh. các viên tổng-lý đến xưởng máy xem đều lấy làm thán phục lắm. Gần đây trong những máy-bay lên mới chế ra. có đặt một bộ đồ vận máy tự động quay trên như hình bánh xe, máy đó có hiệu nghiệm, thì người vận máy không cần phải tay cầm bánh xe, cứ ngồi yên, lúc nào máy bay lên đến cái độ cao nhất định, thì có thể khiến cái bộ đồ vận máy tự động ấy giữ cái việc quay bánh xe cho máy bay đi, máy bay cứ theo cái qui trình nhất định vững vàng mà tiến đi, chỉ khi lên đến độ cao, nên liệu cho cao vừa vừa để phòng lúc bay gặp chiều gió không thuận, có lúc phải hạ xuống đến vài trượng. Gần đây lại có chế ra thứ máy tự động giữ gìn cái mặt cánh nghiêng lệch đi, sau khi dùng máy ấy thì không những là có thể tự động vận máy đi, lại khiến máy bay có thể tự động giữ gìn được cân quân bình, không có cái lo nghiêng lệch, mà khi bay, người coi máy chỉ cần trông nom cái độ cao và xem xét cách động tác của các máy thế nào mà thôi.

Lối giao thông bằng vô-tuyến-điện mới chế ra, đối với sự mở mang nghề vận-tải bằng máy bay, giúp được nhiều việc, vì khi máy bay đi mà được yên toàn là nhờ có vô-tuyến giúp, như gặp lúc khi trời không tốt, mây mù tối tăm, người làm ở ga chánh máy bay ở Londres, lập tức có thể thông tin cho người coi máy ở trên máy bay, người vận máy ở trên lưng chừng giời, như trông xuống thấy tối tăm, không biết đâu là đâu, dùng vô-tuyến-điện-thoại hỏi ga chánh Croydon ở Londres, liền có thể biết rõ được lối đi. Vô-tuyến điện-thoại lại còn một sự lợi ích rất lớn là ngay lúc khi trời sắp đổi, cảnh tượng không tốt, ga chánh Croyden lập tức phát điện-thoại báo cho máy bay ở trên không, lại báo cho những máy bay khác cùng đi một đường. Những máy bay khi bay qua cõi biển Londres ga chánh Croyden ngay lúc ấy báo tin cho các máy cùng bay một lúc khiến cho đều đi theo một cái độ cao khác nhau, để khỏi xảy ra những cái thảm kịch đâm vào nhau ở trên không vậy.

Về cách dự báo khi trời trái bão năm sửa sang cũng đã đến lúc hoàn toàn. Hiện ở Âu-châu, những nơi nào mà có đường máy bay đi qua, đã định rằng: Phàm những ga lên máy bay, phải cứ mỗi nửa giờ phải dùng vô-tuyến-điện báo các khí trời một lần, cho nên máy bay ở trên trời có thể biết trước được khí trời ở đằng trước thế nào, chiều gió đổi thay, luồng khí biến đổi, đều rõ như trở bàn tay, người vận máy ở cái máy bay A trong lúc đang bay có thể dùng vô-tuyến-điện-thoại nói chuyện với cái máy bay B bay đến đối mặt hỏi xem khí trời ở đằng trước tốt xấu thế nào,

Vì việc vận-tải bằng máy bay càng ngày càng tinh, mà lại ít khi xảy ra sự nguy hiểm, nên thương giới ở Âu-châu đều lấy làm tiện lợi, bởi vậy đường vận-tải bằng máy bay càng thêm, đến ngày nay có đã thịnh lắm, mà vẫn còn mở thêm chưa thôi. Gần đây có hội *Liên-hiệp hàng không vạn quốc* đại biểu cho sự nghiệp hàng-không ở Âu-châu hiệp cuộc hội nghị ở Berlin, có xướng lên nhiều nghị án, như là bán từ nay những vé bán cho hành khách đi máy bay, các nước đều nên làm một kiểu như nhau, chỗ cuối đường máy bay nên liên lạc với đường sắt xe lửa, để tiện cho hành khách, thí từ Londres bay đến Basel (một thành phố nước Suisse), rồi có thể đi ngay xe lửa đến Mi-lan, (một thành phố ở nước Ý) hay từ Londres bay đến Paris, rồi đổi đi xe lửa đêm đến ngay Toulouse, (một thành phố ở nam-bộ nước Pháp) lại kế tiếp bay đi theo bờ biển Tây-ban-nha đến thành phố Casablanca (thủ phủ xứ Maroc) ở phía Bắc Châu-Phi.

Tóm lại, muốn cho sự vận-tải bằng máy bay được tiện lợi, thì hai chữ «hiệp-tác» thật là cốt yếu, những công-ti vận-tải bằng máy bay ở trong các nước; trước kia rẻ nhau, đều không chịu nhường nhau, ngày nay thì đều hiệp lại mà thành ra một cái sự nghiệp lấy quốc gia làm đơn-vị, ở nước Anh thì có Imperial Airways, ở nước Pháp thì có Union en l'Air, ở nước Đức thì có công-ti Luf hansa. Theo như sự xem xét của các nhà chuyên môn, sau này các đường máy bay sẽ liên-hiệp thành ra một công-ti vạn-quốc cùng chung, máy bay bay khắp hết mọi nơi, không hạn ở một xứ một nước nào, cái thời kỳ thành-thục cũng gần đến rồi vậy.

C. L. B.

Le PARFUM des HUMANITES
(Sử-Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển.... 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0$20 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-ai, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố [illegible]
Điện-thoại số 150
CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
• RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.
Có xưởng tại [illegible]

TAXEOL ROGIER
Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.
Giá một lọ: 1$00
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

La Pensée de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)
«Âu-Tây tư-tưởng»
(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI:
1 — Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ
toàn bộ, 18 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa, toàn bộ: [illegible] 90
2 — Tê lê-mạc phiêu lưu ký
toàn bộ, 10 quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa, toàn bộ: 0 60
3 — Lịch-sử ông Paul-Bert
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển: 0 05
TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ
1 bộ Ba Người Ngự Lâm Pháo Thủ. 0$30
1 bộ Tê-lê-mạc phiêu lưu ký. 0 20
3 quyển Lịch-sử ông Paul-Bert . . . 0 13
Cả ba thứ gửi làm một gói 0 40

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ, mỗi quyển số ít là 64 trang. giá mỗi quyển 0$05. Các ngài ở xa muốn ấy bản-xã gửi dần sách, xuất bản quyển nào gửi quyển ấy, thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản-xã sẽ có thư báo trước để các ngài lại gửi thêm tiền ấy sách liên tiếp mà xem.

Đi rất êm và bền!
Các nhà làm giầy tây muốn làm thứ giầy như ở bên Hoa-kỳ mới chế ra, đi rất êm và bền thì nên dùng thứ cao-su sống mà làm đế.
CAOUTCHOUC CRÊPE
Đủ các hạng dầy mỏng và có bán sẵn cả dựa để dán, giá hạ hơn mọi nơi.
Xin lại hỏi tại hiệu:
HAI-CHINH
74-76, Rue des Ponts-en-Bois,
HANOI

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»
(LES MISÉRABLES)
Soạn-giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh
Văn Pháp và văn Quốc-ngữ [illegible]

GIÁ BÁN: Phần thứ nhất, quyển thứ	1,	mỗi quyển.	0$60
— —	2	—	0.45
— —	3-4,	—	0.[illegible]
— —	5-6,	—	0.40
— —	7-8,	—	0.65
Phần thứ hai, quyển thứ	1,	—	0.45
— —	2-3,	—	0.50
— —	4-5-6,	—	0.60
— —	7-8,	—	0.50
Phần thứ ba, quyển thứ	1-2-3,	—	0.55
— —	4-5-6-7,	—	0.65
— —	8,	—	0.55
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển.			0.20
cả 12 quyển gói làm một.			1.60

Số 97

Nhi-nữ anh-hùng

[illegible]

... Làm ân không cầu báo, đó vẫn là một cái đức rất hay, nhưng chỉ là ở trong lòng mình nghĩ như thế mà thôi, chứ không thể cấm người chịu ơn mình đến báo đáp được. vậy cô nương thử nghĩ lại đó mà coi, cô nương muốn làm anh hùng, nhưng lại hiểu hai chữ ấy một cách hẹp hòi, nên chưa có thể gọi là anh hùng được vậy.

Đáng thương cho *Thập tam-muội* lúc ấy đã mười chín tuổi đầu, nhưng từ khi mới khôn lớn lên, đã bị ngay một trường loạn nạn, đến nỗi chết nhà tan, từ đó cứ lang thang lưu lạc quê người, chưa hề đã được ai nói cho nghe những điều nghĩa ý như thế, nhưng nàng vốn là người tư chất thông minh, bấy giờ bỗng được nghe Doãn tiên sinh nói như thế, trong lòng lấy làm kính phục lắm, cái lòng hăng hái bồng bột thấy tiêu tan đi hết, liền phải nói thực tình rằng:

Thưa tiên sinh, tôi nói như thế, không phải ai vì một việc này nhỏ như thế mà thôi đâu, tôi trộm nghĩ tôi đây cũng qui chỉ mà ân là *An* quan trưởng, ngày thường vẫn chưa được quen biết bao giờ, vậy đã biết được tính tình và kiến thức của ông ấy thế nào mà dám mong nhờ cậy, phương chi ông ấy lại đang đưa gia quyến về kinh, nay lại chợt thêm nhà tôi là một nhà đang có bụi bậm vào cùng đi, thì không chắc ông ấy đã bằng lòng cho như thế, nếu nói là ông ấy vì ngại cái tình diện trước kia tôi cứu con ông ấy, mà không nỡ chối từ, nhưng ngày dài đường xa, nếu dọc đường mà bàn lại có một điều gì miễn cưỡng, thì ông ấy là một vị quan trưởng, tôi đây là một đứa con gái bồ côi, bấy giờ lại có linh cữu mẫu thân tôi theo đó, khiến cho tôi tiến lên không được, lùi lại không nên, dở dở dang dang, biết tính ra làm sao cho được, Tôn tiên sinh dẫu là bạn thân với ông ấy, nhưng chắc rằng tiên sinh cũng không dám đảm nhận với tôi rằng ông ấy quả là một người [illegible] sáng, khiến cho tôi có thể trông cậy được như lời tiên sinh đã nói với tôi vừa rồi.

Thập - tam - muội nói đến đó, Đặng-cửu-công toan phì cười ra, muốn bảo ngay cho nàng biết đó chính là *An-lão-gia*, *An* lão gia biết ý sợ Đặng-cửu-công nói sấn đi ngay, lại làm cho nàng tức giận, nên vội vàng nói ngay rằng:

Cô nương chớ nên quá khen *Doãn-kỳ-minh* mà khinh thường *An-học-hải*. Tôi xin nói thực, để cô nương biết, tôi đây không phải là *Doãn-kỳ minh*, chính là cha thằng *An-ký*, bố chồng con *Trương-kim phượng* là một đôi vợ chồng đã được cô-nương cứu mạng cho ở trong chùa Năng-nhân, và chính là *An học hải* làm tri huyện ở Hà-nam vừa bị cách chức đó, đến đây để nộp giả cái cung, và hỏi thăm tình trạng cô nương bấy lâu thế nào, sau nữa tôi lại có nhiều câu chuyện muốn nói để cô nương rõ.

Thập tam muội nghe nói sửng sốt cả người, dương hai mắt nhìn chòng chọc vào *An* lão gia, rồi quay lại nhìn Đặng-cửu-công và Chử-đại-nương, nói lẩn đứng phắt dậy, chắp tay vái lạy *An* lão gia mà nói rằng:

Chết nỗi! Thế ra ngài là *An* quan trưởng, thế mà kẻ dân con này không biết, trót đại làm nhiều sự đường đột, vậy xin quan trưởng rộng lòng tha tội đi cho.

An-lão-gia vội vàng đáp lễ lại và mời ngồi. *Thập-tam-muội* cứ nhìn *An* lão gia mãi, rồi nói rằng:

Tôi nghe cách ăn nói và khí độ ấn biết ngài không phải là một người mục-khách tầm thường, nhưng trưởng-quan đã có lòng tạ cố đến, sao không đến một cách quang minh chính đại, lại phải đổi họ giả tên, mà đến chỗ sư phụ và anh chị đây, sao không nói ra cho tôi biết, lại phải bày mưu lập kế ra như thế, là có ý tứ gì?

Đặng-cửu-công ra ý ngượng nghịu, rồi hỏi rằng:

Vậy bây giờ để tôi xin nói thực cho cô-nương rõ, ông này chính là *An* lão gia đó, đến đây từ hôm qua. Ấy lão-gia chỉ vì cô-nương mà nhất định bỏ sự công danh phú quý, từ quan không làm nữa, lận lại đến đây, chỉ là tìm cô-nương, chứ không phải là tìm chúng tôi, lão gia trước hết đến Tây-sơn, không thấy chúng tôi ở đây, lại rẽ thăm sang Đông-trang, ngày hôm qua tôi ở đây trở về thì vừa được gặp. Lão gia đã thực lòng lại đây, thì chúng tôi tất phải nói thực, chỉ có việc báo thù của cô nương, vì tôi không biết rõ, nên tôi không nói được kỹ càng, nào ngờ lão gia lại biết rõ đầu đuôi. Lão gia lại cùng tôi kết nghĩa làm anh em, rồi nghỉ chơi lại một đêm, hôm nay mới đến đây, vậy sao cô-nương lại bảo lão gia là đến không được quang minh chính đại?

Đặng-cửu-công nói rõ một thôi, mà đến chỗ có tại làm sao *An* lão gia lại giả làm Doãn tiên sinh, thì không nói đến, *Thập-tam-muội* sau mấy lại toan hỏi ngay cho biết, Chử-đại-nương hiểu ý liền chạy đến ngồi ngay bên cạnh nàng mà nói rằng:

Chị em ta cùng ở với nhau trong hai ba năm giời nay, chưa hề bao giờ chị lại có nói dối em một câu nào, nhưng cái việc hôm nay, thực là không đừng được mà phải làm như thế, *An* nhị thúc đến đây chỉ là đến giả cái cung và hỏi thăm em, còn việc tảo thái thái tạ thế và việc em muốn đi báo thù, thì đều không biết cả, vẫn định là giả xong cái cung rồi sẽ đón cả hai mẹ con em về nhà cùng ở. Nhưng nhị thúc vẫn biết em là người làm ân không cầu báo, sợ nói ngay tên thật ra thì tất em nghĩ là đến báo ân, và lại sợ lộ truyện báo thù ra, chắc không chịu tiếp kiến, nên phải dùng đến cái qui kế đổi họ thay tên, cốt được giáp mặt em, để tỏ chút lòng thành thực. Vậy em cũng không nên lấy điều đó làm lạ, mà lại phải nên xét rõ nhị thúc đây không phải là chỉ có cái chân tâm đến để báo nghĩa đền ơn đâu, lại có một cái khổ tâm đối với em nữa kia đấy, nên không quản nhún mình chịu để cho em rầy rà như thế, vậy cái khổ tâm ấy thế nào, để rồi nhị thúc sẽ nói ra cho em biết, em chớ nên nóng nảy làm chi.

Thập tam-muội nghe Chử-đại-nương nói như thế, trong lòng choáng váng như người vừa ngủ mê mới tỉnh, nghĩ thầm, ta chưa rõ vị *An* quan trưởng này đối với ta đây là người như thế nào, nhưng thực đã tỏ ra là người có tấm thứ anh hùng và có khí lượng hào hiệp, thực đáng nên kính phục lắm. Nhưng có một điều khiến cho ta phải lấy làm lạ, là việc ta sai người đưa linh cữu phụ thân ta về quê, thì ta có nói chuyện với con giai và con dâu ông ấy ở trong chùa Năng-nhân, lúc về cả con tôi có nói chuyện với nhau, thì ông ấy biết được đã đành, còn đến như việc nhà ta ở kinh, và linh cữu phụ-thân ta quàn ở trong miếu, thì tất cả hai nhà họ Đặng và họ Chử ta chưa hề có nói cho ai biết bao giờ, làm sao ông ấy lại biết được, thực là lạ quá, vậy để ta hỏi cho rành mạch đã, rồi sẽ hay. Nàng nghĩ vậy, rồi hỏi *An*-lão-gia rằng:

Dám thưa quan trưởng, tấm lòng cao nghĩa của ngài, không kể kẻ dân con này có theo được hay là không, hãy chỉ nghe mấy lời vàng ngọc ấy, cũng đã phải tạc dạ ghi lòng, muôn phần cảm kích...

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CHABOT, Hanoi
56, Rue Paul Bert, 56
CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhãn
Một hoa
Thượng-hạng

Nhà hàng có thể tin cẩn được.

DELEULE & DETOUILLON
76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT :
Thượng hảo hạng . . . . .
Hạng đi đường xa B. . . . .
Hạng đi đường xa A. . . . .
XE-ĐẠP ALCYON
Thượng hảo hạng . . . . . 73 $
Hạng đi chơi . . . . . 56 $
Hạng đi đường xa . . . . . 54 $
XE-ĐẠP «DRAGON D'OR» . . . . . 60 $

PHỒN HOA-MỘNG-TINH là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi a-đầu mới xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.
Cước gởi dám bảo thêm 0$15.
Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho :
M. Trần văn Huấn
Hano

TRẦN - QUANG - MINH

Chuyên môn giồng răng
199, Hàng Bông-lờ, Hanoi
MẤY NHỜI KÍNH CÁO

Thưa các quý-khách.
Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, mẻ răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hạt hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.
Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hẳn được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.
Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, mà giá nhời ngay.
Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

Nên chú ý
Các ngài có xe auto mà nhỡ vỡ kính đằng trước hay bên cạnh (pare-brise ou portière) thì nên lại hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA ở phố hàng Gai số nhà 7. Hiệu ấy sẽ thay ngay kính mới rất chóng và tính giá rẻ lắm.

Urocédrol Gallo
Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng
BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

Depuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng :(Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, trầy chẳng có, thuốc thì không thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tùng tùy có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều cần bảo cho biết các thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng

Đại khái có những chương sau này :
1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, *nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như : Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, ngứt đi vân vân....*
2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ *Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.*
3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. *Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa hay loài vật trong nhà khi có tật bệnh.*
4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. *Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi-trùng ; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được ; trong chương này thì bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.*
5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH HƯỞNG. *Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dầy, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nơi rõ một cách giản gị mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.*
6. BỆNH ĐAU DẠ DẦY. *Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dầy. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.*
7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. *Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn ; nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.*
8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. *Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.*
9. CÁC CHẤT ĐỘC. *Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho*
HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi
Trong thư phải đính một cái tem 5 su cước để gửi. Mà nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.

Tin sau cùng

Thi ngựa ở Ba lan

Đại úy Pháp, tên là Carbon, được giải nhất về cuộc thi ngựa của các binh gia ngoại-quốc.

Kho đạn nổ ở Maroc

Trong miền của Tây ban-nha ở Mélila một kho đạn chứa 20 nghìn kilos bị nổ, làm cho cả một khu nhà ở Mélila bị hủy hoại. 30 người chết và 200 người bị thương. Trong số người bị thương có 7 người lính Tây ban-nha, Cái đồn Cabrerisasbajas bị tan vụn ra.

ARIP

ĐÃ XUẤT-BẢN
Tiểu-thuyết thi
CỦA TẢN-ĐÀ THƯ-QUÁN
MỘT QUYỂN 144 TRANG
Giá bán : 0$80

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Đám học-sinh của hội Du học đã đáp tàu sang Pháp. — Các nam nữ học-sinh của hội « Nam-kỳ du-học bảo-trợ » đã đáp tàu *Claude Chappe* ở Tourane vào Saigon, rồi sang tàu *André Lebon* qua Marseille.

Chuyến này đi du-học cả thảy 10 người (chín nam học-sinh và một nữ học-sinh).

Danh sách các học sinh ấy như sau này :

I. Những người được cấp học bổng toàn phần mỗi năm một vạn quan (10,000 frs 00) và thuyền phí hạng ba ;

1° M. Phạm-bá-Viên, có bằng tú tài Đại pháp phần thứ hai, đã từng học lớp đệ tứ niên ban y-khoa Bác-sỹ tại trường thuốc Hanoi, nay xin học y-khoa. Quán tỉnh Thừa-thiên, huyện Phong-điền, làng Phò-trạch, con ông Phạm Ex, phán-sự Siêu-đẳng ngạch tòa sứ.

2° M. Ng-văn-Định, có bằng tú tài Đại-pháp phần thứ hai, nay xin học luật khoa. Quán tỉnh Nghệ-an, phủ Anh sơn, làng Tri-lễ, con ông Ng-văn-Giá, Quang lộc tự khanh, hưu trí.

3° M. Ng-Xiển, có bằng tú tài Đại-pháp, phần thứ hai, nay xin học điện khoa. Quán tỉnh Nghệ-an, phủ Hưng-nguyên, làng Trang-mỹ, con ông Ng-sĩ-Quan, tri huyện hồi hưu.

4° M. Trần-văn-Tỷ, có bằng tú tài Đại-pháp phần thứ hai. Quán tỉnh Nghệ-an huyện Nghi-lộc, làng Lộc-châu, con ông Trần-văn-Toản, hậu bổ Quảng-bình,

II. — Những người được cấp học bổng nửa phần, mỗi năm sáu nghìn quan và thuyền phí hạng ba :

1° M. Võ-Đào, học sinh lớp đệ tam niên bậc học Cao-đẳng tiểu học, nay xin học lọc-lộ. Quán tỉnh Bình-định, phủ Tuy-phước, làng Hữu-thành, con ông chánh tổng Võ-chánh đã mất rồi.

2° M. Ng-v-Tân, có bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt. Nay xin học lọc-lộ. Quán tỉnh Quảng-nam huyện Hòa vang, làng Hòa quê, con ông Ng-v-Chương, nhận sự thượng hạng tòa Thương-chính.

III. — Những học-sinh chỉ được hội đứng xin giấy phép xuất dương du học và bảo trợ cho trong lúc learn học ở Đại pháp chứ không cấp học bổng và thuyền phí, có bốn người sau này.

1° Melle Lê-thị-Hoàng, nữ học sinh lớp đệ tam niên bậc Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt. Nay xin học nghề đỡ; Quán tỉnh Quảng-trị.

2. M. Ng-khoa-Phong, có bằng tú tài Đại-pháp phần thứ hai. Quán tỉnh Thừa-thiên.

3. M. Hoàng-xuân-Hãn, có bằng tú-tài Đại-pháp, phần thứ hai, quán tỉnh Hà-tĩnh.

4. M. Nguyễn-khoa-Thị, có bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt, quán tỉnh Thừa-thiên.

Ấy là trong năm học 1928-1929 này, hội Du-học Bảo-trợ Trung-kỳ đã phái được mười người học sinh đi du học (chín nam học-sinh và một nữ học-sinh). Ngoài số 10 người đó, hội Du-học lại còn trợ cấp cho hai người học sinh hiện đã lưu học bên Pháp tê lâu là M. Bửu-Nghi có bằng tú-tài Đại-pháp, hiện đang học tại trường Đại-học Marseille về ban cách trí, con quan Hiệp-tá Ưng-Huy đã quá cố, được trợ cấp mỗi năm ba nghìn quan (3.000 frs) và M. Trương-văn-Tư, học trường Trung - học Montpellier, quán tỉnh Thừa-thiên, huyện Hương-thủy, làng Phước-quả, con ông Trương-văn-Ấm, phán - sự tòa Sứ, được cấp học bổng nửa phần, mỗi năm được sáu nghìn quan (6 000 frs). Tất là năm học 1928-1929 này, hội Du học phái học sinh sang Pháp nhiều gấp đôi năm ngoái (năm 1927-1928).

Xem danh sách học sinh trên ấy, thời biết hội Du-học đối với việc cấp học-bổng rất là công bình; lựa toàn những người học hạnh khá và gia tư nghèo, thật đúng tư cách cả.

Kể cả học sinh năm ngoái và học sinh năm nay, thời trong năm học 1928 1929 này, hội Du-học sẽ chi tiêu về khoản tiền học-bổng phỏng trên một vạn đồng.

THANH-HÓA

AI CÓ TIỀN CHO VAY NÊN BIẾT
Ai có văn tự nợ, hoặc cầm bán gì mà không đòi được, muốn mượn đòi giúp chỉ lấy hỏa hồng rất nhẹ thì nên đến tại nhà số 6 ter phố Paul Bert, Thanh-hóa, mà nhờ ông Devilleroy đòi cho thì được liền, vì nếu không trả ông sẽ đem lên tòa án lấy thì phải trả lập tức.
Nhiều người đã nhờ ông thì đã lấy được nợ rồi.
Sports Réunis, 6 ter rue Paul Bert
7.588 Thanh-hóa

Cướp. — Đêm hôm 24 tháng 7 ta, tức là 7 septembre tại làng Công-thôn tổng Bình-Bút, thuộc phủ Quảng-hóa, có một bọn cướp cắt dao đằng sau vào cướp nhà tên Cửu-trọng. Khi chúng nó vào được trong nhà thì bắt ngay bà mẹ và vợ khổ-chủ nằm xuống lấy chiếu đắp lên, một đứa đứng canh hễ thấy động đậy thì lấy sống dao đập vào mà dọa hễ kêu thì chém, còn khổ chủ thì chúng nó bắt trói lại bắt dẫn chỗ để của, nếu không chỉ dẫn thì chém chết. Nên khổ-chủ phải đem chúng nó đi đào hai lỗ chôn bạc lấy được một ngàn năm trăm đồng. Sau lại dẫn lên cái rương lấy được 300 đồng nữa. cộng là 1.800$00; chúng nó lại lấy hai cái mâm đồng có ý để làm lá chắn, để khi có đánh nhau thì đỡ. Chúng nó chỉ lấy thế thôi. còn đồ đạc khác không lấy chi nữa. song rồi khi ra chúng nó bắt khổ-chủ đi theo đến hơn một kilomètre, không ai đuổi mới tha cho về. Lúc ấy mới hô hoán lên thì dân làng mới biết, liền nổi hiệu lệnh đi đuổi cướp, xong thu xếp được đủ người đủ đồ đánh cướp thì có lẽ chúng đã về tới nhà rồi. Sáng ngày sau liền báo quan phủ sở-tại, ông phủ liền tới khám và phái ... Hỏi khổ chủ xem có nghi cho ai không, thì khai có nghi cho mấy tên thợ làm đó, vì mấy hôm trước chúng có đến mặc cả bán ít đá thâm ; ông phủ lập tức cho bắt bọn làm đá về giam cứu. Tra hỏi thì chúng đều khai không cả. Được năm ngày thám-tử về trình không phải bọn làm đá, thì tha ngay, và liền bắt ngay được năm tên khác đem về tra cứu, thì chúng đã thú cả, và chỉ đi lấy lại được 1 cái mâm đồng và 1100. Mấy tên này khai phần chúng nó mỗi đứa được 100. Song tiêu đi mất cả, chỉ còn có thế thôi. Chúng lại còn khai ra mấy tên nữa, hiện còn cho đi nã tróc, chắc chả bao lâu cũng bắt được.

Đào được của. — Tại làng Bồng-trung, thuộc phủ Quảng-hóa, có một nhà kia mua được cái vườn bỏ rậm đã lâu năm, nay nhà ấy mới phá rậm trồng cây. Hôm vừa rồi cho đầy tớ đào hố trồng cau. Khi đào xuống độ 80 phân tây thì thấy một cái lọ sành trong đựng 14 nén bạc, nhưng mà tên đầy tớ lại không biết rằng bạc, nghĩ là cái chì chỉ bèn bốc lên vứt cả lên trên, khi ấy mấy người làng đứng đi qua đó thấy bạc liền nhặt đem về, chỉ còn lại có một nén, khi ấy mới đến tai người chủ nhà, mới ra hỏi và đòi lại thì không ai chịu trả, nên phải lên trình quan phủ sở tại, phủ liền phái bắt mấy người làng đứng ấy đem lên nộp lại thì đã đủ số 14 nén. Sau phủ xử cho tên đầy tớ ấy 3 nén, cho người chủ đã bán cái vườn ấy một nén, còn 10 nén thì người chủ vườn ấy được. Rõ nực cười cho tên đầy tớ, cỗ nó ăn đến thế là công cốc.

VINH
Pharmacie Commerciale du Nord - Annam
GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Việc Nam-kỳ

RACH-GIA

Chết chìm. — Chiều ngày 9 Septembre vừa rồi độ chừng 6 giờ, có 4 thằng chăn trâu ra bến tắm (tại vàm) cởi quần áo vừa xong, bốn tên nhảy ùm xuống nước đứa nào cũng biết lội. Trong bốn đứa đó có một đứa tên là Trung lội ra trước. Khi lội ra ngoài tên Trung đứng xuống không đụng đất, liền lội nữa kiếm chỗ cạn mà bữa nó thường đứng tắm, lội một chập đứng xuống lút đầu nữa, liền lội nữa, lúc này hồn vía nó đã tán loạn rồi, còn ba đứa kia thấy tưởng là nó lội chơi nên không nói gì. Tên Trung lội lần này kiếm không gặp chỗ cạn, liền lội trở về, nhưng nó đã đuối sức rồi không thể lội về được nữa, nên còn chừng 5 thước nữa đến bờ mà ráng sức không nổi nên chìm luôn. Ba tên kia hoảng hồn la lên. Người lối xóm vàm kề bên chạy ra, liền nhảy xuống mò gặp, đem lên để trên bờ, kê nằm hai cẳng lên xốc nước ra lỗ miệng, người đổi tên Trung kẻ lo thay quần áo và hơ. Giây lâu tên Trung thở hơi hóp được, lần lần tỉnh lại. Ai nấy đều vỗ tay mừng. Lúc cha mẹ nó đến thì nó vừa tỉnh, liền khiêng vào nhà thì Lục kế bên lo cứu chữa nữa. Hiện nay nó đã thiệt mạnh.

Thật là một điều rất may cho tên Trung mười phần đã chết đến chín phần rồi, mà sống lại được, thật không có sự mừng nào bằng.

SOCTRANG

Chém người rất ghê gớm. — Vừa rồi trong một buổi sớm mai tại tiệm cháo gần tiệm Café có một đám chém rất ghê gớm xin thuật lại dưới này được chư tôn tường.

Nguyên tại tiệm cháo ấy có hai tên Út và Nghĩa đang ngồi ăn cháo, thình lình có hai tên du côn cầm dao vào chém. Tên Nghĩa bị một dao trên đầu phía sau bể sọ, một dao vào cổ gẫy răng, còn tên Út cũng bị lòi sọ, một dao vào vai, một dao đứt hết mấy ngón tay, một dao lại cổ cườm tay ... rớt bàn tay. Lúc ấy hô lên, hai tên hung thủ cầm dao nhảy thoát, nhưng nhảy đâu cho khỏi vì đương lúc ban ngày, nên lính trắng và người ngoài chạy theo chụp có được, liền giải xuống ông cò. Có tên Út và Nghĩa thì tê hầm trên vũng máu, ai trông vào cũng phải lạnh mình, vì thương tích nào cũng rất sâu, vết dao nào cũng đến thấu xương. Khi đem hai tên ấy lên nhà thương thì quan thầy thuốc cắt đứt luôn cái bàn tay cho dễ bó thuốc. Hiện nay hai tên hung thủ còn đang ngồi khám chờ ngày lĩnh binh phạt. Còn hai người bị thương còn đang nằm dưỡng định chưa rõ tánh mạng ra sao.

Vụ này nghe nói là cũng vì dành mối xe đò. Nghe rằng có một ông chủ xe nuôi mấy tên hung thủ có cấp lương bổng đặng giữ gìn xe mình và lĩnh việc khi có việc gì.

Trông mong quan trên trị phạt mấy tên hung thủ ấy cho rất nặng đặng làm gương cho kẻ khác trông đó mà sửa mình.

THIẾT-QUAN-ĐỒ
số 13 (trọn bộ)
có
Một đoạn tình - sử
CỦA NGÔ-TAM-QUẾ
HAY LẮM !
VUA THÁT CÒ
Đã xuất-bản trọn bộ,
Giá : 0$80

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 243
Hiện tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.
Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.
Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.
3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

THUỐC SIROP NOFAL
Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :
HO
HO GIÓ
GHIP (cảm thiên-thời)
HEN
và tóm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.
ĐIỀU-ĐỘ UỐNG : *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*
Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.
Bán tại hiệu Bào-chế :
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI SỐ 96

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cùng là trị lành ghẻ chóc trên da đầu con nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết nghứa liền, có gải da rát rao, phỏng, sưng thì củng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhứng là : cờ sải, da ửng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, tróc da, tróc vảy, nức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chỏa, phỏng lửa, bị vật đốc chích cắn, vân, vân.

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD**

thứ thuốc thụt này chế ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.
Để chị bệnh lậu, mới hay lâu diều khỏi cả
Trong 232 người Arap thì 231 khoi hẳn y như nhời phúc lại của các lương-y Alger
Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Nhà Bản-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngụ ngôn Pháp kể chuyện rằng có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ láng-táng ngần ngại mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng hà sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta dùng phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Hễ khi trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

0$30.

Thuốc ấy có bán ở hiệu thuốc
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
và ở các hiệu thuốc tốt khác

Giá là 1$80

PHARMACIE MONTÈS - HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ
33.500

Là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Chữa bệnh sốt cách nhật
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh dật mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế lớn đều c

Bệnh hen

[illegible] **ESPIC** [illegible] Paris. [illegible]

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23 Ludgate Hill LONDRES

Rượu mùi chính-hiệu Marie-Brizard
(*LIQUEURS MARIE-BRIZARD*)

Uống rượu mùi, phải trọn thứ chính-hiệu :

Anisette Marie Brizard
Cacao Chouao Marie Brizard
Curaçao orange ou blanc Triple sec
Cherry Brandy
Peach Brandy
Fine Pale Brandy
Rhum Charleston supérieur

TOÀN LÀ THỨ RƯỢU NGON VÀ BỔ
THẾT KHÁCH RẤT LỊCH-SỰ !

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3087

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . *Một litre :* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai :* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . *Một chai :* **1,50**
GOUTTES HOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3063

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT — HANOI
Même Mon à Saigon : GRANDS MAGASINS CHARNER

HIỆN NAY
Bày bán đồ vải trắng
Giá đặc biệt

Đầu mùa săn bắn
Nên xem giá súng
và giá thuốc đạn, v. v.
Có ca-ta-lô riêng

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

THUỐC
MUSCULOSINE BYLA
VITAMINÉE
LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là môi thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GÂN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI
Thận-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ÉTABLISSEMENTS BYLA [illegible] AVENUE DE L'OBSERVATOIRE PARIS FRANCE

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927 . **85.500.000**

HỘI ĐỒNG TRỊ SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại : 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIẾM CÁC NƠI :

BÊN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Noumea
Hankeou	Haiphong	Papeete
Hongkong	Hanoi	Pondichéry
Mongtseu	Namdinh	Singapore
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	
Tientsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	
	Quinhon	

Phóng sự khắp cả toàn cầu
Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc trái — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Điện-Lưu-Tín-Điện :
INDOCHINE

GIÂY NÓI : Hanoi Số 497, *Haiphong* 26, *Namdinh* 90, *Vinh* 45

Le Gérant : NGUYỄN [illegible]